

На основу члана 22 Статута Брчко дистрикта БиХ – пречишћени текст („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 2/10), Скупштина Брчко дистрикта БиХ, на 29. редовној сједници одржаној 14. јула 2022. године, усваја

ЗАКОН

О ЕНЕРГЕТСКОЈ ЕФИКАСНОСТИ У

БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ – ОПШТИ ДИО

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

(Предмет Закона)

(1) Закон о енергетској ефикасности у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон) уређује подручје ефикасног коришћења енергије и успоставља оквир за промовисање и спровођење енергетске ефикасности у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт), намијењен постизању високог степена побољшања енергетске ефикасности у снабдијевању и коришћењу енергије, побољшања енергетске ефикасности великих потрошача, побољшања енергетских карактеристика грађевина, као и одговарајућим захтјевима за информацијама и карактеристикама за производе повезане са енергијом.

(2) Овим законом посебно се уређују:

- a) усвајање циљева енергетске ефикасности и акционих планова за енергетску ефикасност и њихова имплементација;
- b) ефикасно коришћење енергије и промовисање енергетске ефикасности у јавном и приватном сектору;
- c) систем управљања енергијом;
- d) промовисање и спровођење енергетских услуга, енергетских прегледа и система управљања енергијом;
- e) промовисање и спровођење побољшања енергетске ефикасности зграда;
- f) енергетско означавање производа који се односе на енергију;
- g) енергетска ефикасност у преносу, дистрибуцији и снабдијевању енергијом;
- h) финансирање и други механизми подршке за енергетску ефикасност;
- i) права, дужности и одговорности у погледу имплементације и примјене овог закона и прописа о енергетској ефикасности;
- j) друга питања која се односе на енергетску ефикасност.

Члан 2 (Сврха и циљ Закона)

(1) Сврха овога закона је остваривање циљева одрживог енергетског развоја: смањење негативних утицаја на околину из енергетског сектора, побољшање безбједности снабдијевања енергијом, задовољавање потреба потрошача енергије и испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине у подручју смањења емисије гасова са ефектом стаклене баште и то подстицањем мјера енергетске ефикасности у свим секторима потрошње енергије.

(2) Ефикасно коришћење енергије од интереса је за Дистрикт.

(3) Овим законом уређује се оквир мјера за промоцију енергетске ефикасности унутар Дистрикта како би се обезбиједило постизање оквирних циљева енергетске ефикасности у Дистрикту.

(4) Оквирни циљеви енергетске ефикасности изражавају се у апсолутним износима потрошње примарне енергије и крајње потрошње енергије у 2020. години, односно 2030. години на начин одређен Интегрисаним акционим енергетским и климатским планом Босне и Херцеговине, у релевантном дијелу за Дистрикт за период од 2022. до 2030. године (у даљем тексту: Енергетски план) као и Акционим планом одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: SECAP (Sustainable Energy and Climate Change Action Plan for Brčko District of Bosnia and Herzegovina) или Акциони план).

(5) У осмишљавању мјера политике за постизање оквирних циљева узима се у обзир потреба за ефикаснијим коришћењем енергије, смањењем енергетског сиромаштва, на начин да се дио мјера енергетске ефикасности у оквиру система обавезе енергетске ефикасности, алтернативних мјера политике и осталих мјера политике усмјери на купце у ризику од енергетског сиромаштва сагласно с прописима који уређују подручје енергетике, грађења, социјалне заштите и регионалног развоја.

(6) У осмишљавању мјера секторских политика, у којима је то примјењиво, у Дистрикту ће се примјењивати првенствено начело енергетске ефикасности.

Члан 3 (Дефиниције)

Појмови и изрази коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

- а) „агрегатор” је физичко или правно лице које пружа услугу обједињавања потрошње и/или производње електричне енергије с циљем даље продаје, куповине или аукције на тржиштима електричне енергије;
- б) „климатизациони систем” је комбинација компоненти потребних за пружање облика обраде ваздуха у затвореном, помоћу којег се постиже задата температура климатизованог простора;
- с) „одобрени софтвер” је софтвер који спроводи методологију израчуна интегрисане енергетске ефикасности зграда и одобрен је од надлежних тијела за употребу израчуна

- енергетских карактеристика зграда, грађевинских јединица и за израду и издавање енергетског сертификата јавних и других зграда, односно посебних дијелова зграде;
- d) **„зграда“** је зидана конструкција са кровом, за коју се енергија користи за климатизацију у затвореном простору (гријање и хлађење) и може се односити на зграду као цјелину или дијелове зграде који су пројектовани или измијењени да се посебно користе;
- e) **„грађевински елеменат“** значи технички грађевински систем или елеменат омотача зграде;
- f) **„омотач зграде“** представља интегрисане елементе зграде који одвајају њену унутрашњост од спољног окружења;
- g) **„грађевинска јединица“** значи дио, под или стан унутар зграде која је пројектована или измијењена да се посебно користи;
- h) **„когенерација“** је истовремена производња у једном процесу термалне енергије и електричне и/или механичке енергије;
- i) **„ниво оптималне цијене“** је ниво енергетске ефикасности зграде која доводи до најнижих трошкова током процијењеног животног циклуса;
- j) **„трговац производом који се односи на енергију“** значи продавац или друго физичко или правно лице које нуди на продају, унајмљује или унајмљује куповину или приказује производе купцима или инсталатерима током комерцијалне активности, са плаћањем или без плаћања заузврат;
- k) **„продаја електричне енергије на даљину“** значи понуду за продају, најам или најам куповине путем наруџбе, каталога, интернета, телемаркетинга или било којим другим методом путем које потенцијални купац не може очекивати да ће производ бити приказан;
- l) **„даљинско гријање или даљинско хлађење“** је дистрибуција топлотне енергије у облику паре, топле воде или расхладне текућине, од централног извора производње преко мреже до више зграда или локација, за употребу простора или процеса гријања или хлађења;
- m) **„ефикасно даљинско гријање и хлађење“** је систем даљинског гријања или хлађења који користи најмање 50% обновљиве енергије, 50% отпадне топлоте, 75% когенерисане топлоте или 50% комбинације такве енергије и топлоте;
- n) **„ефективна називна снага“** (за системе гријања и климатизације) значи максимална снага, изражена у kW, коју је произвођач одредио и за коју гарантује да се може испоручити током континуираног рада, а у складу је са енергетском ефикасношћу коју је навео произвођач;
- o) **„оператор дистрибутивног система“** има значење дато у Закону о електричној енергији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
- p) **„оператор преносног система“** има значење дато у Закону о електричној енергији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;
- г) **„енергетски преглед“** је систематска процедура за прибављање одговарајућих података и сазнања о постојећем нивоу, начину и структури потрошње енергије у објекту, производног процеса, приватне или јавне услуге, помоћу којих се утврђују и квантификују економски исплативе мјере енергетске ефикасности и припрема извјештај о енергетском прегледу;
- с) **„дистрибутер енергије“** је физичко или правно лице, укључујући оператора дистрибутивног система, које је одговорно за транспорт енергије у сврху испоруке крајњим купцима или до дистрибутивних станица које продају енергију крајњим купцима;

- t) **„енергетска ефикасност“** је резултат испланираних и спроведених мјера које имају за циљ коришћење минималне могуће количине енергије тако да ниво удобности и стопа производње остану сачувани;
- у) **„побољшање енергетске ефикасности“** је повећање енергетске ефикасности као резултат технолошких и економских промјена те промјена у понашању корисника;
- в) **„мјере за побољшање енергетске ефикасности“** су радње неопходне за смањење потрошње енергије за исти обим и квалитет обављених производних активности и пружених услуга, или повећање обима и квалитета обављених производних активности и пружених услуга уз исту потрошњу енергије које се остварује примјеном мјера ефикасног коришћења енергије (технолошких промјена, понашања корисника енергије и/или економских промјена);
- з) **„програм обавеза енергетске ефикасности“** је програм намијењен побољшању енергетске ефикасности и представља инструменте који се користе за постизање циља уштеде енергије у крајњој потрошњи додјелом средстава или спровођењем мјера субвенционисане енергетске ефикасности, које се дјелимично финансирају кроз накнаду за имплементацију шеме обавеза енергетске ефикасности;
- аа) **„мјера политике енергетске ефикасности“** значи регулаторни, финансијски, фискални, добровољни или информациони инструмент који је службено успостављен и спроводи се у Дистрикту ради стварања оквира, захтјева или подстицаја за тржишне актере за пружање и куповину енергетских услуга и за предузимање других енергетских мјера за побољшање ефикасности;
- bb) **„енергија из обновљивих извора“** је енергија из обновљивих нефосилних извора, а то су вјетар, соларна енергија, хидроенергетска, геотермална, аеротермална, хидротермална енергија, биомаса, отпадни гас, гас за постројење за пречишћавање и биогаз;
- cc) **„управљање енергијом“** су све активности континуираног праћења и анализе образаца потрошње енергије, одређивања циљева енергетске ефикасности, поређење стварне потрошње и очекиване потрошње, као резултат спровођења мјера побољшања енергетске ефикасности и управљања информационим системом енергетске ефикасности;
- dd) **„систем управљања енергијом“** је скуп међусобно повезаних или интерактивних елемената плана који постављају циљ енергетске ефикасности и стратегију за постизање тог циља;
- ее) **„енергетске перформансе грађевине“** означавају израчунату или измјерену количину енергије потребне за задовољавање енергетске потребе повезане с типичном употребом грађевине, која, између осталог, укључује енергију која се користи за гријање, хлађење, вентилацију, топлу воду и расвјету;
- ff) **„методологија израчуна енергетске ефикасности“** је методологија која се користи за израчунавање интегрисане енергетске ефикасности зграде; користи се за израчун оптималног нивоа трошкова за енергетске перформансе зграда, грађевинских јединица и грађевинских елемената, као и за подршку изради енергетских сертификата;
- gg) **„енергетски сертификат (EPC (electric power certificate))“** је исправа стручне установе или тијела призната на нивоу БиХ или ентитета, а која означава енергетску ефикасност зграде или грађевинске јединице, израчунату у складу с методологијом израчуна усвојеном у складу са законом;
- hh) **„уговор о енергетским услугама“** је споразум између корисника и пружаоца мјере побољшања енергетске ефикасности, који се провјерава и надзире током цијелог трајања уговора, при чему се улагања (посао, снабдијевање или услуга) плаћају у мјери

сагласној договореном нивоу побољшања енергетске ефикасности или другом уговореном критеријуму енергетске ефикасности, попут финансијске уштеде;

ii) **„уштеда енергије“** значи уштеду енергије која се одређује мјерењем и/или процјеном потрошње прије и након имплементације мјере побољшања енергетске ефикасности, узимајући у обзир спољне услове који утичу на потрошњу енергије;

jj) **„енергетска услуга“** је физичка бенефиција, корист или добро добијено из комбинације енергије са енергетски ефикасном технологијом или дјеловање, што може укључивати операције, одржавање и контролу, потребне за пружање услуге, а испоручује се на основу уговора и у нормалним околностима је показало да резултира провјерљивим и мјерљивим или процјењивим побољшањем енергетске ефикасности или уштедама примарне енергије;

kk) **„пружалац енергетских услуга“** је физичко или правно лице које у објектима или просторијама крајњег купца испоручује енергетске услуге или друге мјере побољшања енергетске ефикасности;

ll) **„енергетски производ или производ“** означава робу или систем са утицајем на потрошњу енергије током употребе која се ставља на тржиште или се ставља у употребу, укључујући дијелове који утичу на потрошњу енергије током употребе који се стављају на тржиште или се стављају у промет у служби за купце и који се намјеравају уградити у нове производе;

mm) **„ESCO (Energy Service Company – Компанија за енергетске услуге)“** је правно лице које пружа енергетске услуге или друге мјере за побољшање енергетске ефикасности својим корисницима и које прихвата одређени ниво финансијског ризика приликом извођења радова, док је плаћање за услуге у потпуности или дјелимично засновано на постизању побољшања енергетске ефикасности или на испуњавању осталих договорених критеријума учинка;

nn) **„европски стандард“** је стандард утврђен од стране Европског одбора за стандардизацију, Европског одбора за електротехничку стандардизацију или Европског института за стандарде у области телекомуникација;

oo) **„крајњи купац“** је физичко или правно лице које купује енергију за властиту крајњу употребу;

pp) **„крајња потрошња“** значи сву енергију која се испоручује индустрији, транспорту, домаћинствима, услугама, пољопривреди, искључујући испоруке у сектор енергетске трансформације и саме енергетске индустрије;

rr) **„систем гријања“** је комбинација компоненти потребних за пружање облика третмана ваздуха у затвореном простору у којем се температура контролише или се може повећати;

ss) **„когенерацијско постројење с високим учинком“** је постројење које истовремено производи електричну и топлотну енергију и обезбјеђује најмање 10% уштеде примарне енергије с референцама за посебну производњу топлоте и електричне енергије;

tt) **„јавно извршно тијело“** је јавноправно тијело које је одговорно за спровођење или праћење опорезивања енергије или угљеника, финансијске шеме и инструмената, фискалне подстицаје, стандарде и норме, системе енергетског означавања, обуку или образовање;

uu) **„независни стручњак“** је енергетски савјетник или друго лице које има лиценцу за обављање енергетског прегледа у складу са одредбама овог закона;

vv) **„међународни стандард“** је стандард који је усвојила међународна организација за стандардизацију и који је доступан јавности;

zz) „ознака“ значи графички дијаграм, било у штампаном или електронском облику, укључујући затворену скалу, користећи само слова од А до Г, а свако слово представља класу, а свака класа одговара уштеди енергије у седам различитих боја, од тамнозелене до црвене, ради информисања купаца о енергетској ефикасности и потрошњи енергије;

aaa) „енергетска обнова зграде“ је примјена мјера енергетске ефикасности у сврху побољшања енергетских својстава зграде или њених дијелова и основног захтјева за зграду – управљање енергијом и очување топлоте при чему мјере енергетске ефикасности обухватају енергетски преглед и енергетско сертификавање зграде за потребе енергетске обнове, израду пројектне документације за енергетску обнову зграде којом се доказује уштеда енергије, повећање топлотне заштите омотача зграде, унапређивање техничких својстава зграде која укључују техничку опрему за гријање, хлађење, вентилацију, климатизацију и припрему потрошне топле воде, систем расвјете, систем аутоматизације и управљања зграде или њеног дијела те увођење система обновљивих извора енергије;

bbb) „готово нулта – енергетска зграда“ је зграда која има веома високе енергетске перформансе и гдје се њене перформансе утврђују у складу с чланом 29 овог закона; готово нулта или врло мала количина потребне енергије треба бити покривена у врло значајној мјери из обновљивих извора, укључујући енергију из обновљивих извора произведених на лицу мјеста или у близини;

ccc) „обавезана страна“ је правно лице које има обавезе утврђене у систему обавеза енергетске ефикасности утврђеном овим законом;

ddd) „укупна ефикасност“ је годишњи збир производње електричне и механичке енергије и корисне топлотне снаге подијељен са уносом горива који се користи за топлоту произведену у когенерацијском процесу и бруто производњом електричне и механичке енергије;

eee) „стране које спроводе програм шеме обавеза“ су правна лица која развијају и спроводе програме обавеза енергетске ефикасности;

fff) „примарна потрошња енергије“ је бруто унутрашња потрошња, искључујући неенергетску употребу;

ggg) „информативни лист о производу“ значи стандардни докуменат који садржи податке који се односе на производ у штампаном или електронском облику;

hhh) „јавни сектор“ обухвата институције Дистрикта које се финансирају из буџета Дистрикта или пружају јавне услуге, односно обављају дјелатности од јавног интереса за Дистрикт;

iii) „јавни субјекти“ су институције законодавне, извршне и правосудне власти, јавне институције и јавна предузећа основана од стране Дистрикта, као и предузећа која обављају дјелатности од јавног интереса која су у власништву или у којима Дистрикт има већински удио;

jjj) „компанија за продају енергије на мало“ означава физичко или правно лице које продаје енергију крајњим купцима;

kkk) „мала и средња предузећа (МСП)“ подразумијевају категорију предузећа која запошљавају мање од 250 лица и имају годишњи промет и биланс стања како је дефинисано релевантним Законом о предузећима Брчко дистрикта БиХ;

lll) „велика предузећа“ су предузећа која запошљавају 250 или више људи и премашују један од два додатна критеријума утврђена Законом о предузећима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;

mmm) „паметни мјерни систем или интелигентни систем за мјерење“ је електронски систем који може мјерити потрошњу енергије, пружајући више

информација од уобичајеног бројила, уз могућност преноса и примања података помоћу облика електронске комуникације;

ppn) **„додатне информације о производу“** које се односе на енергију означавају информације, како је одређено у техничком пропису, о функционалним и еколошким перформансама производа;

ooo) **„добављач производа“** који се односи на енергију означава произвођача, овлашћеног представника произвођача или увозника, који пласира производ на тржиште;

ppp) **„технички грађевински систем“** је техничка опрема за гријање простора, хлађење простора, вентилацију, топлу воду у домаћинству, уграђену расвјету, аутоматизацију и контролу зграда, производњу електричне енергије на лицу мјеста или њихову комбинацију, укључујући оне системе који користе енергију из обновљивих извора;

ppp) **„техничка документација за производ који се односи на енергију“** означава документацију довољну да омогући надзорним тијелима за тржиште да оцијене тачност ознаке и информативног листа о производу, укључујући извјештаје о испитивању или сличне техничке доказе;

sss) **„укупна корисна подна површина зграде или дијела зграде“** означава подну површину у којој се енергија користи за регулацију унутрашње климе.

ДИО ДРУГИ – ГЛАВНИ ДИО

ПОГЛАВЉЕ I. ПОЛИТИКА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Члан 4

(Политика енергетске ефикасности)

(1) Политика енергетске ефикасности Дистрикта је стварање правних, економских и социјалних услова за обезбјеђење побољшања енергетске ефикасности, конкурентни и одрживи економски развој и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште и утврђивање циљева енергетског развоја, смањења штетних учинака производње и потрошње енергије на околину те побољшање снабдијевања енергијом.

(2) Приоритетни циљеви политике енергетске ефикасности:

a) уклањање регулаторних и нерегулаторних баријера приликом имплементације мјера енергетске ефикасности и пројеката енергетске ефикасности;

b) јачање сарадње између потрошача, произвођача, добављача енергије, пружаоца енергетских услуга и Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада) са сврхом постизања циљева у области енергетске ефикасности прописаних овим законом;

c) промоција узорне улоге јавног сектора у енергетској ефикасности;

d) промоција и употреба високоефикасних технологија, управљање енергијом и праћење уштеде енергије;

e) повећање употребе енергије из обновљивих извора код крајњих потрошача;

f) коришћење финансијских механизма и фискалних подстицаја за спровођење мјера енергетске ефикасности; и

g) развој тржишта енергетских услуга и пружаоца енергетских услуга.

Члан 5

(Усвајање, развој и имплементација политике енергетске ефикасности)

(1) Скупштина Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Скупштина) на предлог Владе усваја политику енергетске ефикасности.

(2) Влада је одговорна за спровођење политике, развој и доношење мјера енергетске ефикасности у Дистрикту, у складу са овим законом.

ПОГЛАВЉЕ II. ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ И НАДЛЕЖНА ТИЈЕЛА

Члан 6

(Надлежност Владе)

(1) У припреми и спровођењу политике енергетске ефикасности Влада координира активности у спровођењу Енергетског плана, у релевантном дијелу за Дистрикт као и спровођење Акционог плана.

(2) Влада задужује појединачна одјељења и друге институције за спровођење активности везаних за енергетску ефикасност, водећи рачуна о подјели задатака утврђених Акционим планом, ради:

- a) оцјене учинка спровођења мјера за побољшање енергетске ефикасности дефинисаних у Акционом плану;
- b) израде и објављивања годишњег извјештаја о спровођењу Енергетског плана;
- c) спровођења политике Владе у подручју енергетске ефикасности;
- d) обезбјеђења укључивања захтјева енергетске ефикасности у друге секторске стратегије и политике;
- e) учешћа у раду тијела Европске комисије за подручје енергетике и енергетске ефикасности путем Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: МСТЕО).

Члан 7

(Акциони план)

(1) Ради обезбјеђења рационалне и ефикасне употребе енергије Скупштина на предлог Владе усваја акциони план за период од десет година, односно надзире спровођење усвојеног Акционог плана који садржи индикативне циљеве енергетске ефикасности до 2030. године.

(2) Влада учествује у координационим активностима МСТЕО-а, у складу са обавезама преузетим међународним уговорима.

Члан 8

(Координациона комисија)

(1) Координациона комисија (у даљем тексту: Комисија) координира спровођење политике енергетске ефикасности утврђене одредбама овог закона и других прописа и координира спровођење система енергетског управљања.

(2) Комисију из става 1 успоставља градоначелник уз сагласност Владе, а исту чине главни координатор те најмање по један представник Одјељења за комуналне послове, Канцеларије за управљање јавном имовином (у даљем тексту: Канцеларија), Одјељења за јавне послове, Одјељења за просторно планирање и имовинско-правне послове и Одјељења за јавну безбједност.

(3) Главни координатор је предсједник Комисије, а чланови Комисије су именовани шефови одјељења из става 2 овог члана и директор Канцеларије, који ће обављати задатке Комисије по службеној дужности.

(4) У спровођењу политике енергетске ефикасности Комисија је надлежна за координацију:

а) обезбјеђења системског планирања за побољшање енергетске ефикасности у Дистрикту;

б) давања предлога и сагласности на Акциони план;

с) успостављања и вођења система за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије и спровођења поступка верификације уштеда енергије сагласно са одредбама овог закона;

д) праћења спровођења мјера за побољшање енергетске ефикасности које укључују независну провјеру статистички значајног удјела мјера за побољшање енергетске ефикасности унесених у систем из тачке с) овог става и израду консолидованог извјештаја о спровођењу;

е) објаве садржаја на интернет-страници Владе и редовног ажурирање информација о:

1) доступним уговорима о енергетским услугама и клаузулама које би требало укључити у такве уговоре како би се загарантовале уштеде енергије и права крајњих купаца – финансијским инструментима, подстицајима, финансијским подршкама и зајмовима којима се подржавају пројекти везани за енергетску ефикасност;

2) попису доступних пружалаца енергетских услуга;

3) спровођењу Енергетског и Акционог плана, укључујући објављивање годишњег извјештаја, укључујући и примјере најбоље праксе;

4) увођењу напредних мјерних уређаја путем саопштења о трошковно ефикасним и лако остваривим промјенама у употреби енергије те информацијама о мјерама за повећање енергетске ефикасности;

5) спровођењу других активности одређених одредбама овог закона.

(5) Комисија доноси пословник о свом раду.

Члан 9

(Спровођење политике енергетског управљања у јавним зградама)

(1) Канцеларија спроводи политике система енергетског управљања у зградама које користе или којима управљају субјекти јавног сектора, спроводи програм енергетске обнове зграда јавног сектора и обавља друге послове и активности сагласно са одредбама овог закона.

(2) Канцеларија до 1. марта текуће године, за претходну годину, извјештава Комисију о свим релевантним подацима уписаним у информациони систем за праћење, мјерење верификацију потрошњу енергије у јавном сектору у протеклој години.

Члан 10 (Енергетски план)

(1) Енергетски план је плански докуменат којим се утврђује спровођење политике за побољшање енергетске ефикасности у БиХ, а који се доноси за период од десет година.

(2) Енергетски план садржи:

- a) приказ и оцјену стања те потребе у потрошњи енергије;
- b) дугорочне циљеве, укључујући оквирни циљ енергетске ефикасности, као и обавезни кумулативни циљ уштеда енергије с нагласком на смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште;
- c) носиоце активности и рокове спровођења;
- d) мјере за побољшање енергетске ефикасности;
- e) алтернативне мјере политике за постизање кумулативног циља уштеда енергије;
- f) мјере за обезбјеђење годишње обнове утврђеног процента укупне површине пода гријаних и/или хлађених зграда које су у посједу или употреби јавног сектора како би се испунили минимални захтјеви енергетских својстава, односно минимални захтјеви енергетске ефикасности за зграде, односно грађевинске цјелине сагласно са релевантним техничким прописима који уређују питања рационалне употребе енергије и топлотне заштите у зградама;
- g) обрачун планираних уштеда енергије у складу с Правилником за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије;
- h) процјену трошкова и изворе финансирања мјера за побољшање енергетске ефикасности из плана.

(3) Носилац израде Енергетског плана, у релевантном дијелу, јесте Одјељење за комуналне послове (у даљем тексту: надлежно одјељење).

Члан 11 (Извјештај о напретку)

(1) Годишњи извјештај о напретку постигнутом у остварењу циљева енергетске ефикасности разматра Комисија до 15. марта текуће године за претходну годину, на предлог надлежног одјељења.

(2) Извјештај из става 1 овога члана након усвајања Владе доставља се МСТЕО-у и објављује се на интернет-страници Владе и садржи:

- a) приказ мјера које су спроведене претходне године које доприносе остваривању укупног оквирног циља енергетске ефикасности;
- b) процијењене уштеде енергије у зградама које користе и којима управљају јавни субјекти остварене енергетском обновом или примјеном других мјера или укупну површину пода гријаних и/или хлађених зграда које користе или којима управљају јавни субјекти које су биле обновљене у претходној години;

- c) анализу остварених уштеда енергије у претходној години, у систему обавеза енергетске ефикасности и допринос остварењу обавезног кумулативног циља уштеда енергије;
- d) анализу уштеда енергије у претходној години остварених спровођењем алтернативних мјера политике и допринос остварењу циља уштеда енергије у крајњој потрошњи;
- e) проведеним, донесеним и планираним мјерама и програмима за остваривање доприноса повећању енергетске ефикасности, укључујући планиране мјере и инструменте, као и мјере и инструменте финансијске природе, за промовисање енергетске ефикасности зграда, мјерама за искоришћавање потенцијала енергетске ефикасности гасне и електроенергетске инфраструктуре и остале мјере за промовисање енергетске ефикасности;
- f) ако је примјењиво, инструмената утемељених на тржишту којима се дају подстицаји за побољшања у погледу енергетске ефикасности, који укључују, али нису ограничени на порезе на енергију, таксе и сличне мјере;
- g) приказ политике и мјера за подстицање енергетских услуга у јавном сектору и мјера за уклањање регулаторних и нерегулаторних препрека које онемогућују прихватање уговора о енергетском учинку и других модела услуга енергетске ефикасности; и
- h) регионалне сарадње у подручју енергетске ефикасности.

ПОГЛАВЉЕ III. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Члан 12

(Посебна улога и обавезе јавног сектора)

- (1) Јавни сектор у Дистрикту представља примјер и има посебне обавезе у вези с постизањем циљева енергетске ефикасности и спровођењем мјера за побољшање енергетске ефикасности према планским документима Дистрикта.
- (2) Јавни субјекти морају испуњавати своју узорну улогу у складу са захтјевима утврђеним Енергетским планом и Акционим планом, укључујући:
  - a) усвајање годишњих оперативних планова за побољшање енергетске ефикасности, са извјештајима о имплементацији за претходну годину;
  - b) увођење управљања енергијом, укључујући енергетске прегледе и обезбјеђење информација за информациони систем из члана 38 овог закона, као дио имплементације њихових оперативних планова;
  - c) обезбјеђење ефикасне изградње и обнове јавних зграда;
  - d) прибављање енергетског сертификата;
  - e) поступање сагласно са утврђеним критеријумима за издавање и презентовање енергетских сертификата;
  - f) поступање сагласно с посебним критеријумима енергетске ефикасности при јавној набавци;
  - g) коришћење финансијских инструмената за енергетску ефикасност, посебно за снабдијевање енергијом и уговарање енергетских перформанси за финансирање мјера за побољшање енергетске ефикасности у јавном сектору;
  - h) спровођење других активности усмјерених на побољшање енергетске ефикасности.

(3) Обавезе јавних субјеката, попис обвезаних јавних субјеката, посебне процедуре извјештавања, временски оквири за реализацију појединачних обавеза, одговорност и питање активног приступа информационом систему уређују се правилником из члана 37 става 3 овог закона који доноси Влада, на предлог надлежног одјељења.

Члан 13

(Одржавање и енергетска ефикасност објеката јавног сектора)

(1) Канцеларија ће иницирати и спроводити активности с циљем да се зграда/зграде које користе и којима управљају Канцеларија градоначелника и одјељења Владе у Дистрикту, као и друге јавне институције Дистрикта редовно одржавају како би се испуниле најмање минималне потребе за енергетским захтјевима, како је утврђено правилником, донесеним у складу с чланом 37 овог закона.

(2) Канцеларија води ажурирану евиденцију свих објеката које користе и којима управљају субјекти из става 1 овог члана с подацима о гријању и хлађењу, укључујући и зграде које су изузете у складу са овим законом.

(3) Попис из става 2 овог члана мора садржавати сљедеће податке:

- а) укупну површину у м²;
- б) податке о енергетском сертификату; и
- с) енергетски учинак или друге релевантне енергетске податке за зграду која се пописује.

(4) Влада ће, на предлог надлежног одјељења, а на основу Енергетског плана и Акционог плана, планирати средства те донијети и објавити трогодишњи план за спровођење обнове и побољшања енергетске ефикасности зграда које користе и којима управљају субјекти јавног сектора.

(5) Трогодишњи план из става 4 овог члана ажурира се најмање једном годишње.

(6) План из става 4 овог члана садржи: попис и евиденцију о енергетском статусу објеката које користе јавне институције, годишњи циљ обнове и одабрану листу и идентификацију зграда које ће се санирати, односно обновити у току године, мјере побољшања енергетске ефикасности које треба имплементирати у јавном сектору, динамику и методологију имплементације мјера и ресурсе неопходне за имплементацију мјера.

Члан 14

(Јавне набавке)

(1) Сагласно с прописима који уређују област јавних набавки, јавни субјекти и буџетски и ванбуџетски корисници Дистрикта дужни су да у поступцима јавних набавки за робу и услуге воде рачуна о енергетској ефикасности робе и услуга и поставе као један од критеријума за избор најповољније понуде, ако је примјениво. При одлучивању о избору добављача у јавној набавци, предност ће се, под истим условима, дати роби и услугама с високим учинком енергетске ефикасности.

(2) У случајевима када се грађевине и зграде, односно посебни дијелови зграде које користе јавни субјекти реновирају, купују или дају у закуп такав простор мора посједовати одговарајући енергетски сертификат који садржи својства енергетске ефикасности предметног објекта. Приликом одлучивања, под једнаким условима, предност ће се дати зградама с вишим нивоом енергетских перформанси.

(3) Јавни субјекат приликом поступка јавне набавке услуга са значајним енергетским садржајем процјењује могућност закључивања дугорочних уговора о енергетској ефикасности који пружају дугорочне уштеде енергије.

ПОГЛАВЉЕ IV. СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКОГ УПРАВЉАЊА И ЕНЕРГЕТСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 15

(Субјекти система енергетског управљања)

Субјекти система енергетског управљања јесу Влада, надлежно одјељење, обвезници система енергетског управљања, енергетски менаџери и енергетски савјетници.

Члан 16

(Овлашћења Владе у систему енергетског управљања)

Влада као субјекат енергетског управљања доноси прописе у области енергетске ефикасности и рационалне употребе енергије, на предлог надлежног одјељења, сагласно са одредбама овог закона.

Члан 17

(Овлашћења надлежног одјељења и Одјељења за јавну безбједност у систему енергетског управљања)

(1) Надлежно одјељење организује, спроводи и прати функционисање система енергетског управљања и реализације његових циљева и то:

- a) прикупља и анализира извјештаје о остваривању циљева уштеде енергије обвезника система енергетског управљања;
- b) управља информационим системом за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије (у даљем тексту: информациони систем);
- c) координира послове обуке и полагања испита за енергетске менаџере и енергетске савјетнике;
- d) предлаже издавање лиценце енергетским менаџерима и енергетским савјетницима;
- e) успоставља и води регистар лиценцираних енергетских менаџера и лиценцираних енергетских савјетника;
- f) објављује на интернет-страници Владе списак лиценцираних енергетских менаџера и лиценцираних енергетских савјетника у Дистрикту и ван Дистрикта;
- g) успоставља и води регистар енергетских сертификата за зграде;
- h) врши послове у области финансирања ефикасног коришћења енергије и надзора над финансирањем;
- i) доноси програм подизања свијести из области енергетске ефикасности;

- j) спроводи промотивне активности с циљем повећања енергетске ефикасности;
- k) обавља друге послове предвиђене овим законом.

(2) Лиценцу за енергетског менаџера и енергетског савјетника издаје Одјељење за јавну безбједност.

Члан 18 **(Обвезници система енергетског управљања)**

(1) Обвезници система енергетског управљања (у даљем тексту: обвезник система) су:

- a) предузећа и јавна предузећа чија је претежна дјелатност у производном сектору, ако имају годишњу потрошњу електричне енергије која није у складу с правилником из члана 57 става 2;
- b) предузећа и јавна предузећа чија је претежна дјелатност у сектору трговине и услуга, ако имају годишњу потрошњу енергије која није у складу с правилником из члана 57 става 2;
- c) институције Дистрикта.

(2) Изузетно од одредаба става 1 овог члана, обвезници система су и установе основане од стране Дистрикта у области образовања, науке, културе, физичке културе, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о дјечи и другим областима као и други корисници јавних средстава који нису обухваћени одредбама става 1 овог члана на начин и под условима које пропише Влада, на предлог надлежног одјељења, нарочито узимајући у обзир намјену и површину објеката које користе.

(3) У случају када су одржавање и инвестиционо-технички послови на објектима које користе институције Дистрикта повјерени посебном органу или организацији Дистрикта, тај орган, односно организација постаје обвезник система умјесто органа чије одржавање, односно инвестиционо-технички послови су му повјерени.

(4) Влада, на предлог надлежног одјељења утврђује критеријуме на основу којих се утврђују обвезници система, нарочито узимајући у обзир површину или врсту објеката које користе, односно за које носе трошкове одржавања или трошкове потрошње енергије.

Члан 19 **(Обавезе обвезника система)**

(1) Обвезник система дужан је да:

- a) води редовну и тачну евиденцију о потрошњи енергије те прати и анализира све видове своје потрошње енергије;
- b) утврђује циљеве енергетске ефикасности и у оквиру својих послова, доноси и на захтјев надлежног одјељења доставља планске документе о постизању уштеда енергије у складу с циљевима уштеда које дефинише Влада;
- c) именује енергетског менаџера;
- d) обавјештава надлежно одјељење о лицу које је именовано за енергетског менаџера, односно о лицу које је овлашћено да потпише годишњи извјештај;

- e) доноси интерни акт којим ће бити уређена реализација циљева енергетског управљања, као и одговорност, координација и процедуре за управљање потрошњом енергије;
- f) спроводи мјере енергетске ефикасности наведене у плану из тачке b) овог става;
- g) доставља надлежном одјељењу годишњи извјештај о остваривању циљева уштеде енергије садржаних у плану из тачке b) овог става;
- h) обезбјеђује спровођење енергетског прегледа у роковима предвиђеним овим законом;
- i) редовно и правовремено обезбјеђује податке за информациони систем енергетског управљања надлежном одјељењу; и
- j) обавља друге активности и мјере у складу са законом.

(2) Обвезници система из члана 18 става 1 тачке c) дужни су да редовно, а најмање једном мјесечно уносе у информациони систем податке о потрошњи енергије и воде у јавним објектима које користе, односно који су у њиховој надлежности.

(3) Влада на предлог надлежног одјељења прописује овлашћење за активан приступ информационом систему, методологију прикупљања и обраде података који се уносе као и техничке и друге услове за њихово коришћење, правилником из члана 37 овог закона.

Члан 20

(Циљеви уштеде енергије и граничне вриједности потрошње)

(1) Влада на предлог надлежног одјељења, најкасније до 31. јануара текуће године одлуком утврђује обвезнике система, годишње циљеве уштеда енергије за обвезнике система у складу са Акционим планом те политиком енергетског сектора, и граничну вриједност годишње потрошње енергије на основу које се одређује која предузећа и јавна предузећа су обвезници система.

(2) Одлуком из става 1 овог члана прописује се начин обрачуна годишње потрошње енергије.

(3) Предузећа и јавна предузећа из члана 18 става 1 тачака a) и b) дужна су да изврше обрачун потрошње енергије на начин прописан у ставу 2 овог члана.

Члан 21

(Достављање годишњег извјештаја)

(1) Обвезници система енергетског управљања достављају надлежном одјељењу извјештај из члана 19 става 1 тачке g) овог закона на прописаном обрасцу најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

(2) Правилником из члана 37 овог закона прописује се образац годишњег извјештаја и начин његовог достављања.

Члан 22

(План енергетске ефикасности обвезника система)

(1) План енергетске ефикасности који доносе обвезници система детаљније разрађује мјере енергетске ефикасности и активности за њихово спровођење, а садржи нарочито:

- a) мјере енергетске ефикасности и активности којима се остварује ефикасно коришћење енергије;
- b) носиоце и рокове за спровођење планираних активности;
- c) очекиване резултате за сваку од мјера, односно активности;
- d) финансијске инструменте који укључују изворе и начин обезбјеђивања предвиђене за спровођење планираних мјера; и
- e) извјештај о реализацији претходног плана енергетске ефикасности.

(2) План из става 1 овог члана обвезници система доносе за период важења од једне године.

Члан 23 (Енергетски менаџер)

(1) Енергетски менаџер је физичко лице које има лиценцу енергетског менаџера, издату у складу са овим законом, и које је именовано од стране обвезника система.

(2) Енергетски менаџер за обвезника система обавља сљедеће послове:

- a) прикупља и анализира податке о начину коришћења енергије;
- b) организује израду плана енергетске ефикасности и учествује у изради плана енергетске ефикасности;
- c) предлаже мјере енергетске ефикасности и учествује у њиховој реализацији;
- d) припрема годишњи извјештај; и
- e) предузима друге активности и мјере енергетске ефикасности.

Члан 24 (Именовање енергетског менаџера)

(1) Обвезник система именује енергетског менаџера тако што распоређује на послове енергетског менаџера лице запослено код обвезника система или тако што ангажује лице које није код њега запослено, у складу с прописима који регулишу радне односе.

(2) Два или више обвезника система, из разлога економичности и ефикасности обављања послова, могу именовати исто лице за енергетског менаџера и споразумно уредити заједничко обезбјеђивање обављања послова енергетског менаџера.

(3) Влада на предлог надлежног одјељења правилником из члана 34 става 4 прописује ближе услове за именовање енергетских менаџера према врсти обвезника система и лиценци енергетског менаџера.

Члан 25 (Енергетски савјетник)

(1) Енергетски савјетник је физичко лице које има лиценцу енергетског савјетника.

(2) Енергетски савјетник из става 1 може да спроводи енергетске прегледе.

Члан 26 **(Енергетски преглед)**

(1) Енергетски преглед обухвата системско прикупљање података о потрошњи и начину коришћења енергије, анализу постојећег нивоа енергетске ефикасности, класификацију мјера за повећање енергетске ефикасности с процјеном енергетских уштеда и њихових финансијских ефеката.

(2) Влада на предлог надлежног одјељења доноси правилник о енергетском прегледу којим се прописују минимални критеријуми спровођења енергетског прегледа по категоријама енергетских прегледа за област индустријске енергетике, област енергетике зграда и енергетике јавног сектора.

(3) Енергетске прегледе у складу са овим законом дужни су да врше обвезници система и велика предузећа, како их категоризују прописи о предузећима.

(4) Велико предузеће из става 3 овог члана спроводи енергетски преглед најмање једном у пет година.

(5) Енергетски преглед за правна лица из става 3 овог члана спроводи правно лице или предузетник који испуњава услове који се односе на број и одговарајућу лиценцу ангажованих енергетских савјетника који спроводе енергетски преглед.

(6) Влада, правилником из става 2 прописује број и одговарајуће лиценце енергетских савјетника које ангажује предузеће из става 3 овог члана, у зависности од категорије енергетског прегледа.

(7) Правно лице или предузетник који је спровео енергетски преглед сачињава извјештај о спроведеном енергетском прегледу, који доставља лицима за која је вршен енергетски преглед и извод из извјештаја о спроведеном прегледу доставља надлежном одјељењу.

(8) Предузеће из става 3 овог члана дужно је да извјештај о обављеном енергетском прегледу чува трајно те да исти на захтјев надлежног одјељења достави на увид.

(9) Надлежно одјељење у оквиру информационог система прикупља и чува изводе из извјештаја о обављеним енергетским прегледима у складу са овим законом.

(10) Изузетно од прописаног у ставу 4 овог члана, предузеће нема обавезу спровођења енергетског прегледа ако има уведен систем енергетског управљања.

Члан 27 **(Извјештај о спроведеном енергетском прегледу)**

(1) Извјештај о енергетском прегледу садржи најмање:

- a) енергетски биланс објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;
- b) процјену постојећег нивоа енергетске ефикасности објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;

- c) предлог мјера за повећање енергетске ефикасности објекта, производних процеса и услуга које су предмет прегледа;
- d) процјену остваривих уштеда енергије и смањења емисије CO₂ за сваку предложену мјеру, као и процјену укупних остваривих уштеда енергије и укупног смањења CO₂ у случају истовремене примјене више мјера ефикасног коришћења енергије, укључујући и економско-финансијску анализу тих мјера;
- e) завршно стручно мишљење које укључује предлог мјера за ефикасно коришћење енергије које треба спровести;
- f) друге податке од значаја за процјену енергетске ефикасности и предлагање мјера за ефикасно коришћење енергије.

(2) Влада правилником из члана 26 става 2 ближе прописује садржај извјештаја о спроведеном енергетском прегледу по категоријама прегледа.

Члан 28

(Сукоб интереса енергетског савјетника)

(1) Енергетски савјетник не може да обавља енергетски преглед ако постоји сукоб интереса између тог енергетског савјетника и субјекта у којем се врши енергетски преглед.

(2) Сукоб интереса енергетског савјетника постоји ако је савјетник или лице које се по закону који уређује предузећа сматра са савјетником повезаним лицем:

- a) запослен у предузећу које је предмет енергетског прегледа или је члан управног или надзорног одбора тог предузећа;
- b) дионичар или власник удјела у предузећу, осим јавних дионичких друштава које је наручило дати преглед или власник објекта за који се врши енергетски преглед;
- c) запослен или је власник удјела или дионичар осим јавних дионичких друштава, члан управног или надзорног одбора у предузећу које је израдило техничку документацију, или извршило техничку контролу техничке документације, или је било извођач радова на објекту или у правном лицу у којем се преглед врши.

(3) Уз извјештај о енергетском прегледу, савјетник обавезно прилаже потписану изјаву о непостојању сукоба интереса сагласно са овим законом.

Члан 29

(Организација за обуку)

(1) За обављање послова обуке енергетских менаџера и енергетских савјетника, надлежно одјељење овлашћује организацију која испуњава услове у смислу кадровске оспособљености, техничке опремљености и простора у којем се обавља обука.

(2) Овлашћење из става 1 овог члана издаје се рјешењем надлежног одјељења на период од четири године и може се обновити.

(3) Надлежно одјељење утврђује списак организација у Босни и Херцеговини које су од других институција на нивоу Босне и Херцеговине или ентитета овлашћене за спровођење обуке за енергетске менаџере или енергетске савјетнике или стручњаке

другачијег назива аналогне менаџерима и савјетницима, чија ће обука, односно потврде о обуци бити признате у Дистрикту и на основу које се може издати лиценца.

(4) Влада ће на предлог надлежног одјељења правилником из члана 26 става 2 прописати детаљније услове за давање овлашћења организацији за обуку.

Члан 30

(Обука за енергетске менаџере и енергетске савјетнике)

(1) Организација за обуку спроводи обуку за енергетске менаџере за области:

- a) индустријске енергетике;
- b) енергетике зграда;
- c) енергетике јавног сектора.

(2) Организација за обуку спроводи обуку за енергетске савјетнике за области:

- a) машинске технике;
- b) електротехнике; и
- c) архитектуре и грађевине.

(3) Организација за обуку издаје потврду о успјешно завршеној обуци из ставова 1 и 2 овог члана.

Члан 31

(Услови за полагање испита за енергетског менаџера)

(1) Испит за енергетског менаџера може полагати лице које има:

- a) стечено високо образовање основних академских или струковних студија у области техничко-технолошких наука у обиму од најмање 180 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System или систем преношења и прикупљања бодова) или еквивалентног нивоа утврђеног другим посебним прописима и потврду о завршеној теоријској и практичној обуци за енергетског менаџера;
- b) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ECTS, ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ECTS, односно најмање 120 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ECTS у научним областима машинства, електротехнике, архитектуре, грађевине или технологије и потврду о завршеној практичној обуци за енергетског менаџера.

(2) Испит за енергетског менаџера из области енергетике јавног сектора поред лица наведених у ставу 1 овог члана, може полагати и лице које има стечено високо образовање на мастер академским, односно струковним студијама обима од најмање 300 ECTS или еквивалентног нивоа утврђеног посебним прописима у научној области економије или безбједности и потврду о завршеној обуци за енергетског менаџера.

Члан 32

(Услови за полагање испита за енергетског савјетника)

(1) Испит за енергетског савјетника за област машинске технике може полагати лице које има:

- a) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ECTS, односно најмање 120 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ECTS, у ужој научној области машинског инжењерства;
- b) положен испит за енергетског менаџера за област индустријске енергетике или енергетике зграда;
- c) лиценцу за инжењера из стручне области машинско инжењерство, уже стручне области термотехника, термоенергетика и процесна техника која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донесеним на основу тог закона;
- d) потврду о завршеној обуци за енергетског савјетника за област машинске технике.

(2) Испит за енергетског савјетника за област електротехнике може полагати лице које има:

- a) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ECTS, односно најмање 120 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ECTS, у ужој научној области електротехничког инжењерства;
- b) положен испит за енергетског менаџера за област индустријске енергетике или енергетике зграда;
- c) лиценцу за инжењера за стручну област електротехничко инжењерство, уже стручне области електроенергетске инсталације и електромоторни погони која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донесеним на основу тог закона;
- d) потврду о завршеној обуци за енергетског савјетника за област електротехнике.

(3) Испит за енергетског савјетника за област архитектуре и грађевине може полагати лице које има:

- a) стечено високо образовање мастер академских и струковних студија у обиму од најмање 60 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 240 ECTS, односно најмање 120 ECTS ако је на студијама првог степена остварен обим од 180 ECTS, у ужој научној области архитектуре или грађевине;
- b) положен испит за енергетског менаџера из области енергетике зграда;
- c) лиценцу за инжењера за стручну област архитектуре или грађевине која је издата у складу са законом којим се уређује област планирања и изградње и прописима донесеним на основу тог закона;
- d) потврду о завршеној обуци за енергетског савјетника за област архитектуре и грађевине.

Члан 33

(Испит за енергетског менаџера и енергетског савјетника)

(1) Испит за енергетског менаџера и енергетског савјетника полаже се пред комисијом коју именује организација за обуку.

- (2) Испит за енергетског менаџера полаже се за области индустријске енергетике, енергетике зграда и енергетике јавног сектора.
- (3) Испит за енергетског савјетника полаже се за области машинске технике, електротехнике, архитектуре и грађевине.
- (4) Организација за обуку организује полагање испита из става 1 овог члана и издаје увјерење о положеном испиту.
- (5) Сагласност на висину трошкова полагања испита из става 1 овог члана на предлог организације за обуку даје Влада, сагласно с правилником из члана 26 става 2 овог закона.

Члан 34

(Лиценца енергетског менаџера и енергетског савјетника)

- (1) Одјељење за јавну безбједност издаје лиценце за енергетског менаџера, односно енергетског савјетника у категоријама како су предвиђене одредбама чланова 31, 32 и 33 овог закона лицу:
- a) које има положен испит за енергетског менаџера, односно енергетског савјетника;
  - b) које има три године радног искуства на пословима за које се тражи стручна спрема предвиђена за полагање испита из става 1 тачке а);
  - c) које поднесе Одјељењу за јавну безбједност захтјев за издавање лиценце те плати административну таксу.
- (2) Одјељење за јавну безбједност рјешењем издаје лиценцу у року од петнаест (15) дана од дана подношења захтјева.
- (3) На рјешење из става 2 овог члана допуштена је жалба Апелационој комисији.
- (4) Влада на предлог Одјељења за јавну безбједност доноси правилник о лиценцама за енергетске менаџере и енергетске савјетнике.
- (5) Лиценце за енергетске менаџере, односно енергетске савјетнике издате од других надлежних тијела у Босни и Херцеговини признају се у Дистрикту.

Члан 35

(Одузимање лиценце)

- (1) Лиценцу издату сагласно са одредбама члана 34 овог закона може рјешењем одузети Одјељење за јавну безбједност на предлог правног или физичког лица или по службеној дужности, ако се на основу увида у одговарајуће доказе накнадно утврди да је лиценца издата на основу нетачних података и ако енергетски менаџер или енергетски савјетник буде правоснажно осуђен за кривично дјело у вези са обављањем послова за које му је лиценца издата.
- (2) На рјешење из става 1 допуштена је жалба Апелационој комисији.

(3) На основу правоснажног рјешења из става 1 овог члана којим је лиценца одузета, енергетски менаџер, односно енергетски савјетник бришу се из регистра.

ПОГЛАВЉЕ V. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ЈАВНИХ ЗГРАДА И СИСТЕМ ПРАЋЕЊА, МЈЕРЕЊА И ВЕРИФИКАЦИЈЕ УШТЕДА ЕНЕРГИЈЕ

Члан 36 (Дужности јавних субјеката)

(1) Субјекти јавног сектора који су обвезници система спроводе обавезе у оквиру политике системског управљања енергијом и водом сагласно с потребама и усвојеним плановима и програмима енергетске ефикасности и другим актима којима се уређује спровођење политике системског управљања енергијом и водом, као и сагласно са одрживом фискалном политиком и одговорности према коришћењу јавног новца.

(2) Канцеларија је дужна да управља потрошњом енергије и воде на енергетски ефикасан начин, а у испуњењу те обавезе дужна је:

а) одлуком о давању овлашћења лицу запосленом у Канцеларији или уговарањем према правилима о набавци услуга да именује лице одговорно за енергетску ефикасност, за зграде које користе или којима управљају јавни субјекти;

б) да редовно прати и најмање једном мјесечно уноси податке о потрошњи енергије и воде у зградама или дијеловима зграда у употреби у јавном сектору у којима се енергија плаћа јавним средствима надлежном одјељењу ради уношења у информациони систем за управљање енергијом и да редовно ажурира податке о енергетским својствима зграда;

с) да анализира периодично, а најмање једном годишње, потрошњу енергије у зградама или дијеловима зграда у употреби у јавном сектору или у којима се енергија плаћа јавним средствима;

д) да на свим мјерним мјестима потрошње енергије и воде у згради, дијелу зграде или групи зграда чији је укупни годишњи трошак потрошње енергије и воде једнак или већи од 50.000 КМ угради систем даљинског читавања потрошње и да га повеже са информационим системом за управљање енергијом, односно да омогући приступ надлежном одјељењу.

(3) Начин управљања потрошњом енергије и воде, анализа потрошње енергије и воде, те начин извјештавања прописују се правилником о праћењу, мјерењу и верификацији уштеда енергије.

Члан 37 (Информациони систем)

(1) Надлежно одјељење успоставља информациони систем и управља информационим системом.

(2) Податке за информациони систем ради праћења, мјерења и верификације уштеда енергије треба да обезбиједи обвезници система, односно одговорна лица јавног сектора, пружаоци енергетске услуге и даваоци субвенције као и оператор дистрибутивног система.

(3) Информациони систем из става 1 овог члана води се у складу с правилником о праћењу, мјерењу и верификацији уштеда енергије, којим се одређује и методологија која обухвата начин праћења и обрачун индикатора потрошње енергије на нивоу Дистрикта, начин обрачуна уштеда енергије која је резултат спровођења мјера за побољшање енергетске ефикасности и уштеде енергије која је резултат примјене енергетских услуга те поступак верификације уштеда енергије, питања овлашћења односно активног приступа информационом систему као и питање обавезног посједовања енергетског сертификата, а који доноси Влада, на предлог надлежног одјељења.

Члан 38

(Успостављање информационог система као и система пружања информација за учеснике на тржишту)

(1) Влада ће, на предлог надлежног одјељења, донијети упутство о успостављању електронског информационог система за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије из члана 37 овог закона, као и система пружања информација о доступним контактима и механизмима за енергетску ефикасност и финансијским и правним оквирима и инструментима те њихово опсежно ширење свим релевантним учесницима на тржишту.

(2) Информације за учеснике на тржишту из става 1 овог члана биће објављиване и ажуриране на интернет-страници Владе.

Члан 39

(Енергетски сертификат јавних зграда)

(1) Зграде или посебни дијелови зграде које користе или којима управљају институције Дистрикта с корисном површином већом од 250 м² морају имати сертификат о енергетским својствима зграде, односно посебног дијела зграде.

(2) Сертификат о енергетским својствима зграда из става 1 овог члана издаје стручна институција на начин прописан правилником из члана 57 става 2 овог закона.

(3) Прва страна сертификата о енергетским својствима зграде биће изложена на улазу у зграду из става 1 овог члана, на видљивом мјесту.

Члан 40

(Енергетска обнова јавних зграда)

(1) Мјере енергетске ефикасности на јавним зградама које имају корисну површину већу од 250 м², примјењују се на начин да се сваке године енергетски обнавља утврђени проценат збира укупне нето површине свих таквих зграда, при чему енергетски саниране јавне зграде морају достићи својства која не могу бити нижа од минималних захтјева за енергетска својства зграда прописаних правилником из члана 57 става 2 овог закона.

(2) Ако се енергетска санација спроведе на више од утврђеног процента збира укупне нето површине јавних зграда предвиђене за санацију из става 1 овог члана у одређеној години, вишак ће се урачунати у годишњу стопу остварене енергетске санације у сљедеће три године.

(3) Јавним зградама које су енергетски саниране сматрају се и нове зграде које испуњавају прописане минималне захтјеве енергетске ефикасности зграда које се користе као замјена за јавне зграде које су продате, срушене или су престале да се користе у претходне двије године због коришћења других зграда.

(4) Влада на предлог Канцеларије доноси План енергетске обнове јавних зграда до 31. јануара сваке године, којим се утврђује списак јавних зграда које су предмет енергетске обнове, који се према потреби ажурира.

(5) Влада може из списка јавних зграда из става 4 овог члана изузети зграде које није економски исплативо енергетски санирати због њиховог животног вијека или технички није изводљиво, јер се ради о зградама које су у зони заштићеног природног добра или представљају заштићено културно добро или имају намјену која не дозвољава извођење радова на енергетској санацији.

(6) Приликом израде плана из става 4 овог члана, предност се може дати јавним зградама с лошијим енергетским својствима, ако је то економски оправдано и технички изводљиво.

Члан 41

(Обавеза инвеститора нове зграде и зграде на којој се изводи детаљна енергетска санација)

(1) Инвеститор је дужан да инсталацију за предају топлотне енергије сваке нове зграде или зграде која се детаљно енергетски санира, опреми:

- a) уређајима за регулацију и уређајима за мјерење предате количине топлотне енергије, а гдје постоји и потрошне топле воде;
- b) уређајима за мјерење предате топлотне енергије за сваки дио зграде, а гдје постоји и потрошне топле воде;
- c) уређајима за регулацију предате количине топлотне енергије за свако гријно тијело.

(2) У случају да се зграда детаљно енергетски обнавља, инвеститор ће је опремити уређајима из става 1 овог члана, уколико је то технички изводљиво и економски оправдано.

(3) Зграда се детаљно енергетски обнавља уколико је укупна предрачунска годишња вриједност предвиђених уштеда након реализације енергетске санације већа од 25% вриједности зграде, искључујући вриједност земљишта на којем се зграда налази.

(4) Влада на заједнички предлог Канцеларије и Одјељења за јавне послове доноси правилник за методологију утврђивања параметара техничке изводљивости и економске оправданости из става 2 овог члана.

Члан 42

(Системи за аутоматску регулацију и управљање)

(1) Технички системи нестамбених зграда, са ефективном номиналном снагом за гријање, односно климатизацију већом од 250 KW, биће опремљени системима за аутоматску регулацију и управљање ако је то технички изводљиво и економски оправдано.

(2) Системи аутоматске регулације и управљања у нестамбеним зградама омогућавају:

- a) континуирано праћење, евидентирање, анализу и омогућавање прилагођавања коришћења енергије;
- b) вредновање енергетске ефикасности зграде, откривање снижавања ефикасности техничких система и обавјештавање лица одговорног за зграду или техничко управљање зградом о могућностима повећања енергетске ефикасности зграде; и
- c) комуникацију с повезаним техничким системима зграде и осталим уређајима унутар зграде, као и интероперабилност с техничким системом зграде, користећи различите врсте технологија и уређаја од различитих произвођача.

(3) Влада правилником из члана 41 става 4 утврђује параметре техничке изводљивости и економске оправданости.

ПОГЛАВЉЕ VI. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У ПРЕНОСУ, ДИСТРИБУЦИЈИ И СНАБДИЈЕВАЊУ ЕНЕРГИЈОМ

Члан 43

(Енергетска ефикасност у преносу, дистрибуцији и снабдијевању енергијом)

(1) Оператор дистрибутивног система, дистрибутер или снабдјевач енергијом дужан је да обезбиједи могућност уградње паметних мјерних уређаја по разумним цијенама, односно цијенама које гарантују економску оправданост и/или пропорционалност у односу на могуће уштеде енергије, крајњим купцима електричне енергије природног гаса, даљинског гријања, даљинског хлађења и топле воде у домаћинствима, који тачно одражавају стварну потрошњу крајњег купца и пружају информације о стварном времену употребе.

(2) Оператор дистрибутивног система, дистрибутер или снабдјевач енергијом мора обезбиједити крајњем купцу индивидуално бројило по разумној и упоредивој цијени у случају замјене постојећег бројила или када је у новој згради успостављен нови прикључак или је на грађевини спроведена обнова, како је то утврђено овим законом.

(3) Ако се гријање, хлађење или топла вода у домаћинству доводи у зграду из централног извора који опслужује више зграда или путем даљинског гријања или даљинског система хлађења, на измјењивачу топлоте или на мјесту испоруке, оператор дистрибутивног система, дистрибутер или снабдјевач мора уградити бројило по разумној и упоредивој цијени.

(4) Оператор дистрибутивног система, дистрибутер или снабдјевач енергије дужан је да достави рачуне на основу стварне потрошње енергије, тамо гдје је то технички могуће и економски оправдано, те да их прикаже јасно, недвосмислено и разумљиво.

(5) Снабдјевач енергије дужан је да обезбиједи релевантне информације својим купцима, објављивањем информација о доступним енергетским услугама на њиховој интернет-страници, доступним мјерама за побољшање енергетске ефикасности и учинцима који произлазе из таквих мјера, расположивим механизмима финансирања, врстама уговора о енергетским услугама, као и контакт информације о могућим пружаоцима енергетских услуга, укључујући ESCO.

(6) Тамо гдје су уграђена паметна бројила, она обезбјеђују тачне податке о наплати на основу стварне потрошње, а крајњи купац има могућност једноставног приступа допуњујућим информацијама о историји потрошње којим се омогућава детаљна самостална контрола.

(7) Надлежно одјељење надзире имплементацију одредаба овог члана, промовише наплату на основу стварне потрошње енергије и обезбјеђује да крајњи купци добију своје рачуне и информације о наплати те имају приступ својим подацима о потрошњи енергије на примјерен начин и бесплатно, у складу са овим законом те другим релевантним прописима.

Члан 44 (Надлежност ДЕРК-а)

Државна регулаторна комисија за електричну енергију (ДЕРК), сагласно с прописима које спроводи, обезбјеђује непосредан надзор те води рачуна о енергетској ефикасности у оквиру своје надлежности.

Члан 45 (Промоција енергетске ефикасности у гријању и хлађењу)

(1) У сврху промовисања енергетске ефикасности у гријању и хлађењу у Дистрикту, на предлог надлежног одјељења Влада доноси одлуку о одабиру тијела које ће бити овлашћено да спроводи свеобухватну процјену потенцијала за примјену даљинског гријања и хлађења и високоефикасне когенерације.

(2) У сврху процјене одабрано тијело ће извршити анализу трошкова и користи на основу климатских услова, економске изводљивости и техничке прикладности, с циљем утврђивања најповољнијег ресурса и економичног рјешења за потребе гријања и хлађења у Дистрикту.

(3) Одабрано тијело из одлуке из става 1 овог члана дужно је да поднесе детаљан извјештај о свеобухватној процјени на основу анализе трошкова и користи према ставовима 1 и 2 овог члана надлежном одјељењу Владе.

(4) Влада на предлог Комисије одобрава свеобухватну процјену са идентификованим потенцијалом и доставља је МСТЕО-у ради достављања Секретаријату Енергетске заједнице.

(5) Свеобухватна процјена из става 1 овог члана мора садржавати одговарајуће мјере за коришћење идентификованог потенцијала ефикасног даљинског гријања и расхладне инфраструктуре и прилагођавања за развој високоефикасне когенерације и коришћење гријања и хлађења из отпадне топлоте и обновљивих извора енергије.

Члан 46

(Анализа трошкова и предности нових постројења)

(1) Анализу трошкова и предности нових постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије обавља предузеће када:

а) планира ново постројење за производњу електричне енергије с топлотним уласком већим од 20 MW, како би се процијенили трошкови и предности обезбјеђења рада постројења као високоефикасног когенерацијског постројења;

б) постојеће термално постројење за производњу електричне енергије топлотне снаге преко 20 MW је знатно реновирано, како би се процијенили трошкови и користи од претварања у високоефикасну когенерацију;

с) планира или значајно реновира индустријске инсталације укупне топлотне снаге веће од 20 MW која производи отпадну топлоту на корисном температурном нивоу како би се процијенили трошкови и предности коришћења отпадне топлоте да би се задовољила економски оправдана потражња, укључујући когенерацију, те прикључење те инсталације на мрежу даљинског гријања и хлађења;

д) планира нову мрежу даљинског гријања и хлађења или се у постојећој даљинској топлотной или расхладној мрежи планира нова инсталација за производњу енергије чија је укупна топлотна снага већа од 20 MW или ће се таква постојећа инсталација знатно реновирати, како би се процијенили трошак и предности коришћења отпадне топлоте из оближњих индустријских постројења.

(2) Анализа трошкова и предности нових постројења представља прилог захтјеву за одговарајућу грађевинску или еколошку дозволу у складу с прописима Дистрикта који прописују питања заштите животне околине, грађења и енергије.

(3) Садржај и поступак спровођења и подношења анализе трошкова и предности из става 1 овог члана, минимални стандарди и посебни захтјеви, као и могућа изузећа у вези са анализом трошкова и предности детаљније се регулишу правилником из члана 57 става 2.

ПОГЛАВЉЕ VII. ЕНЕРГЕТСКЕ УСЛУГЕ

Члан 47 **(Енергетске услуге)**

(1) Енергетске услуге омогућују имплементацију пројеката енергетске ефикасности од стране пружаоца енергетских услуга на основу уговора, с провјерљивим и мјерљивим или процијењеним побољшањима енергетске ефикасности и уштедама енергије.

(2) Надлежно одјелење промовише тржиште енергетских услуга и приступа том тржишту путем:

a) ширења јасно и лако доступних информација малим и средњим предузећима о расположивим енергетским перформансама и моделима снабдијевања као и стандардним клаузулама које је потребно укључити у уговоре с пружаоцима енергетских услуга, а све с циљем гаранције за уштеду енергије и права крајњих купаца;

b) јавно доступне листе доступних пружалаца енергетских услуга, заједно с њиховим квалификацијама или потврдама, и ажурирање те листе најмање сваких шест мјесеци;

c) подршке јавним субјектима у прихватању понуда енергетских услуга, посебно за реновирање зграда пружањем модела уговора за уговарање енергетских перформанси и пружањем информација о најбољим праксама за уговарање енергетских перформанси;

d) пружања информација и подршке у погледу расположивих финансијских инструмената, подстицаја, донација и кредита за подршку пројектима услуга енергетске ефикасности.

(3) Влада подржава правилно функционисање тржишта енергетских услуга, гдје је то прикладно, путем:

a) идентификације и објављивања контактних тачака на којима крајњи купци могу добити информације из става 2 овог члана;

b) ако је потребно, предузимањем мјера за уклањање регулаторних и нерегулаторних препрека које спречавају прихватање уговора о енергетској ефикасности и других модела услуга енергетске ефикасности за идентификацију и/или имплементацију мјера уштеде енергије;

c) омогућавања независним тржишним посредницима да имају улогу у подстицању развоја тржишта на страни понуде и потражње.

(4) Дистрибутери енергије, оператори дистрибуционог система и малопродајне компаније за продају енергије дужни су да се уздрже од било каквих активности које могу ометати потражњу и пружање енергетских услуга или других мјера за побољшање енергетске ефикасности или ометати развој тржишта за такве услуге или мјере, укључујући забрану тржишног такмичења за конкуренте, у складу са овим законом, прописима о конкуренцији и другим прописима.

Члан 48 **(Пружаоци енергетских услуга)**

(1) Енергетска услуга је спровођење пројекта енергетске ефикасности и осталих повезаних активности, заснована на уговору о енергетској услузи, односно уговору о

енергетској услузи с гаранцијом да у референтним условима води до провјерљивог и мјерљивог или процјењивог побољшања енергетске ефикасности и/или уштеда енергије и воде.

(2) Енергетску услугу пружа правно и/или физичко лице на основу уговора о енергетској услузи, односно уговора о енергетској обнови зграда.

(3) Енергетске услуге пружају лиценцирана правна лица, компаније за пружање енергетских услуга (ESCO) на основу уговора из става 5 овог члана.

(4) ESCO прихвата одређени степен финансијског ризика у пружању енергетских услуга и/или других мјера за побољшање енергетске ефикасности. Плаћање ESCO за енергетске услуге заснива се у потпуности или дјелимично на уговору о постизању побољшања енергетске ефикасности и на испуњавању договорених критеријума.

(5) Уговор се закључује између корисника и ESCO у писаној форми и садржи нарочито:

- a) мјере ефикасности које треба имплементирати или резултате ефикасности који треба да се постигну;
- b) загарантоване уштеде које ће се постићи имплементацијом уговорних обавеза;
- c) накнаду за енергетске услуге и начин плаћања, укључујући учешће јавног сектора у плаћању дијела накнаде;
- d) трајање и измјене уговора, услове и отказни рок;
- e) јасан и транспарентан списак обавеза сваке уговорне стране;
- f) референтни датум за утврђивање остварене уштеде енергије;
- g) кораке које треба предузети за имплементацију мјере или пакета мјера и, ако је релевантно, придружених трошкова;
- h) обавезу да се у потпуности имплементирају мјере у уговору и документовање свих промјена извршених током трајања уговора;
- i) прописе који одређују укључивање еквивалентних захтјева у свако подуговарање са трећим странама;
- j) јасан и транспарентан приказ финансијских импликација пројекта и расподјеле удјела обје стране у постигнутој новчаној уштеди, односно накнада пружаоца услуга;
- k) јасне и транспарентне одредбе о мјерењу и провјери постигнутих гарантованих уштеда, провјери квалитета и гаранцијама;
- l) одредбе којима се појашњава процедура поступања с промјеном оквирних услова који утичу на садржај и исход уговора (промјене цијена енергије, интензитет коришћења постројења и сл.);
- m) детаљне информације о обавезама сваке уговорне стране и уговорним казнама за њихово кршење.

(6) Уговор из става 5 може обухватати дизајн, изградњу, реконструкцију, енергетску обнову, одржавање, као и управљање и надзор над снабдијевањем и коришћењем енергије.

(7) ESCO обавља дјелатности у складу са одредбама овог закона и подзаконског акта из става 9 овог члана. Права и обавезе страна из става 3 овог члана даље се уређују у

складу са законом којим се уређују обавезе, осим ако овим законом није другачије одређено.

(8) Трошкове за пружање енергетских услуга сноси пружалац енергетских услуга, у потпуности или дјелимично, из властитих извора или извора трећих страна.

(9) Влада, на предлог надлежног одјељења, доноси правилник о моделу уговора о енергетској ефикасности, постизању одговарајућих енергетских перформанси грађевине, снабдијевању енергијом, те олакшавању функционисања тржишта енергетских услуга у Дистрикту.

Члан 49 **(Уговор о енергетској услузи)**

(1) Уговором о енергетској услузи пружалац енергетске услуге кориснику енергетске услуге обавезује се да спроведе улагања у мјере енергетске ефикасности којима се постиже загарантована уштеда енергије и/или уштеда воде и/или уштеда припадајућих трошкова у односу на референтну потрошњу енергије и/или припадајућих трошкова на начин да ризик и користи таквог уговарања преузме пружалац енергетске услуге, а корисник се пружаоцу енергетске услуге обавезује да за трајања уговора плаћа накнаду засновану на уговореној новчаној вриједности енергетских уштеда које су остварене и утврђене.

(2) Загарантована уштеда енергије утврђује се мјерењем у складу с подзаконским актима или процјеном.

(3) Када се загарантована уштеда енергије утврђује мјерењем, уговор о енергетском учинку уређује обрачун референтне потрошње енергије.

(4) Када се уштеда енергије утврђује процјеном, вриједност загарантоване уштеде енергије утврђује се главним пројектом који израђује лице овлашћено за пројектовање сагласно с посебним прописом или се за мјере побољшања енергетске ефикасности, за које није потребна израда пројекта, загарантоване уштеде енергије утврђују елаборатом који потписује овлашћено лице.

(5) Пружалац енергетске услуге може на основу уговора о енергетској ефикасности улагати у непокретну имовину корисника, у покретнине или чинити нематеријална улагања, а може се, осим улагања, обавезати и на снабдијевање корисника енергијом.

(6) Улагања пружаоца енергетске услуге у непокретну имовину могу обухватати улагања у побољшање енергетског својства зграде, мјере побољшања омотача гријаног или хлађеног дијела зграде, а што укључује и одржавање обновљених дијелова зграде и опрему израђену за специфичне потребе корисника, а при којем улагању долази до спајања уложеног с непокретном имовином на начин да се оно не може одвојити или би одвајањем улагање или сама непокретна имовина били уништени или би им се битно умањила вриједност.

(7) Улагања пружаоца енергетске услуге у непокретну имовину из става 6 овог члана за читавог трајања уговора о енергетском учинку представљају улагање пружаоца енергетске услуге у туђу имовину.

(8) Пружалац енергетске услуге као власник је дужан да одржава и управља покретнинама када су оне уговором о енергетском учинку намијењене задовољавању енергетских потреба корисника.

(9) Корисник је дужан да пружаоцу енергетске услуге омогући приступ покретнинама из става 8 овог члана.

(10) Нематеријална улагања пружаоца енергетске услуге могу обухватати савјетодавне услуге, управљање, надзор, набавку или остале дјелатности које доводе до провјерљиве уштеде енергије или провјерљиве финансијске уштеде за корисника, а настале промјеном понашања корисника или уопштено побољшањем управљања потрошњом енергије на страни корисника.

(11) Када је уговорена обавеза пружаоца енергетске услуге на снабдијевању корисника енергијом, пружалац енергетске услуге такву енергију производи или прибавља о властитом ризику и трошку, а испоручује је кориснику у склопу накнаде за услугу, без посебне и/или додатне накнаде.

Члан 50

(Уговор о енергетском учинку за јавне зграде)

(1) Уговор о енергетском учинку за јавне зграде закључује се у писаном облику и на јасан и транспарентан начин уређује сљедећа питања:

- a) попис мјера за побољшање ефикасности које треба спровести или резултата у вези са ефикасношћу које треба остварити;
- b) загарантоване уштеде које треба остварити спровођењем уговорених мјера и новчану вриједност остварених енергетских уштеда;
- c) кључне фазе испуњења уговора и њихово трајање, попис корака у спровођењу мјере;
- d) трајање уговора и отказни рок;
- e) попис обавеза сваке уговорне стране, одредбе о преузимању ризика и о санкцијама за кршење обавеза;
- f) уговорену обавезу потпуног спровођења уговорених мјера и документовања свих промјена учињених извођењем пројекта;
- g) одредбе о мјерењу и верификацији уштеда енергије, периодима за које се морају радити верификације или праћења потрошње, методи и докази којима се уговорне стране могу служити;
- h) приказ финансијских посљедица пројекта и расподјеле удјела обје уговорне стране у оствареним новчаним уштедама, односно накнада пружаоцу енергетске услуге;
- i) провјере квалитета извођења;
- j) јемства пружаоца енергетске услуге;
- k) захтјев за уговарање истовјетних обавеза у свим подуговорима пружаоца енергетске услуге;
- l) одредбе у вези с располагањем с вишком енергије произведеним коришћењем улагања пружаоца енергетске услуге;
- m) одредбе које регулишу нормализацију референтне потрошње енергије и/или прилагођавања уговорене новчане вриједности енергетских уштеда.

(2) За уговорену одговорност пружаоца енергетске услуге за остварење уштеда, верификација уштеда које се утврђују процјеном израчунава се на основу верификованог пројекта пружаоца енергетске услуге, верификација уштеда које се утврђују мјерењем израчунава се на основу мјерења, а уговорна одредба која обавезује на плаћање накнаде за уштеде које нису верификоване ништавна је.

Члан 51 (Енергетска услуга у јавном сектору)

(1) Начин уговарања енергетске услуге за јавни сектор, обавезе пружаоца и наручиоца енергетске услуге, детаљи садржаја уговора те буџетско праћење енергетске услуге за наручиоца из јавног сектора, Влада прописује правилником из члана 48 става 9 овог закона, на предлог надлежног одјељења.

(2) Средства за плаћање накнаде до вриједности одређене уговором сматрају се расходима накнаде за енергетску услугу у оквиру редовних материјалних трошкова.

(3) У поступку јавне набавке за одабир енергетске услуге примјењују се критеријуми економски најповољније понуде.

Члан 52 (Енергетска услуга за јавне зграде)

(1) Канцеларија покреће поступак јавне набавке за енергетску услугу у грађевинама и зградама које користе или којима управљају буџетски или ванбуџетски корисници, у складу с планом енергетске обнове зграда јавног сектора.

(2) Планом из става 1 овог члана утврђују се циљеви спровођења, критеријуми за спровођење поступка јавне набавке за енергетску услугу, учесници у плану и њихова права и обавезе, трошкови и начин намирења трошкова, начин финансирања обавеза које произлазе из спровођења плана, индикатори реализације плана и друго.

Члан 53 (Енергетска услуга за вишестамбене зграде)

(1) Одлуку о закључењу уговора о енергетском учинку вишестамбене зграде, с пружаоцем енергетске услуге власници станова у таквој згради, односно сувласници зграде доносе на основу натполовичне већине гласова сувласника зграде која се рачуна по сувласничким дијеловима.

(2) Лице овлашћено за закључење уговора у име и за рачун власника станова одређује се одлуком из става 1 овог члана. Ако се одлуком не одреди лице овлашћено за закључење уговора о енергетском учинку вишестамбене зграде, такав уговор може закључити овлашћени представник управника зграде.

(3) Уговор из става 2 овог члана, уз садржај прописан овим законом, мора садржавати одредбе којима се одређује да:

а) је вриједност загарантоване уштеде већа или једнака од трошкова накнаде за уговорену енергетску услугу, уз обавезу пружаоца енергетске услуге да о своме

трошку одржава оне дијелове зграде у које је уложено на основу уговора о енергетском учинку од стране пружаоца енергетске услуге;

b) ризик остваривања загарантоване уштеде сноси пружалац енергетске услуге;

c) средства за извођење енергетске услуге у цијелости обезбјеђује пружалац енергетске услуге;

d) се накнада за енергетску услугу израчунава у односу на ранију просјечну потрошњу за сваког сувласника зграде у задње три године, осим ако се сви сувласници зграде не усагласе другачије;

e) обавеза плаћања накнаде за енергетску услугу настаје у тренутку када је уштеда стварно и наступила и трајање обавезе плаћања накнаде;

f) висина накнаде за енергетску услугу не може прелазити разлику износа остварене уштеде;

g) накнада за енергетску услугу укључује накнаду вриједности уграђених дијелова и повећања вриједности зграде с тог основа; те

h) је одредба којом би се корисници као цјелина обавезали на плаћање неостварене уштеде ништава.

(4) Уговором о енергетској услузи за вишестамбене зграде може се одредити да се пружаоцу енергетске услуге одреди разуман рок за отклањање недостатака због којих се загарантована уштеда не остварује. Ако се у додатном року загарантована уштеда оствари, наставиће се плаћање накнаде за енергетску услугу према уговору о енергетском учинку. Пружалац енергетске услуге нема право на накнаду за уштеду која није остварена.

(5) Сваки сувласник може оспорити остварење уштеда доказом уштеда.

(6) Ако неки од сувласника зграде не дају податке потребне за обрачун просјечне потрошње из става 3 тачке d) овог члана, потрошња ће се утврдити процјеном, и то као просјечна потрошња с обзиром на релевантне техничке услове те сувласничке јединице. Пружалац енергетске услуге дужан је да, на захтјев сувласника чија је потрошња утврђена процјеном након доставе релевантних података, тај обрачун коригује.

(7) У случају неостваривања загарантоване уштеде, сувласници зграде нису дужни да испуне одредбе уговора из става 2 овог члана којима би се постигао једнак учинак. Дијелови уграђени у зграду у том су случају у власништву наручиоца енергетске услуге.

(8) У случају раскида уговора о енергетском учинку вишестамбене зграде, због неостваривања загарантоване уштеде, пружалац енергетске услуге дужан је да о свом трошку врати зграду у првобитно стање, ако је то могуће. Ако исто није изводљиво, уграђени дијелови остају власништво власника зграде без додатних трошкова за наручиоца енергетске услуге.

Члан 54

(Уговор о извођењу радова на енергетској обнови вишестамбене зграде)

(1) Енергетска обнова вишестамбене зграде спроводи се сагласно с програмом енергетске обнове вишестамбених зграда. Корисници средстава из програма енергетске

обнове вишестамбених зграда су власници станова, односно сувласници тих зграда као наручиоци енергетске обнове, осим ако није другачије уговорено између сувласника као наручиоца и пружаоца услуга и извођача радова за енергетску обнову.

(2) Одлуку о закључењу уговора о извођењу радова на енергетској обнови за вишестамбену зграду доносе власници станова, односно сувласници зграде на основу натполовичне већине гласова сувласника зграде која се рачуна по сувласничким дијеловима.

(3) Лице овлашћено за закључење уговора у име и за рачун сувласничке заједнице одређује се одлуком из става 2 овог члана. Ако се одлуком не одреди лице овлашћено за закључење уговора о енергетском учинку, такав уговор потписује управник зграде.

(4) Уговором о извођењу радова на енергетској обнови за вишестамбене зграде сматра се уговор или скуп повезаних уговора којима се наручује услуга или радови за спровођење мјера енергетске ефикасности.

(5) Уговор из става 4 овог члана мора бити у писменој форми и садржи:

а) попис имена свих власника станова, односно сувласника тих зграда као наручилаца енергетске обнове с личним идентификационим бројем, размјером њиховог сувласништва у вишестамбеној згради те доказом о постигнутој сагласности за уговарање енергетске обнове у складу са ставом 2 овог члана;

б) назив и сједиште те лични, односно јединствени идентификациони број извођача радова на енергетској обнови зграде;

с) опис мјера које ће се предузети у енергетској обнови вишестамбене зграде ради побољшања њене енергетске ефикасности;

д) процјену енергетског својства зграде са израчуном претпостављене уштеде енергије која ће се остварити енергетском обновом зграде;

е) начин финансирања спровођења мјера у енергетској обнови вишестамбене зграде ради побољшања њене енергетске ефикасности, односно постотак учешћа јавних средстава у финансирању спровођења мјера у енергетској обнови вишестамбене зграде, сагласно с програмом;

ф) рок важења уговора и уговорних обавеза.

(6) Обавезни прилог уговора из става 4 овог члана је пројекат с прегледом трошкова и предрачуном, уз техничко рјешење зграде и доказе претпостављеног смањења потрошње енергије у згради.

(7) Управник зграде који закључи уговор из става 4 овог члана обавезан је да достави Комисији податке о потрошњи енергије за ту зграду.

Члан 55

(Пројекти енергетске обнове стамбене зграде финансирани из европских структурних и инвестиционих фондова и других инвестиционих фондова)

(1) Пројекти енергетске обнове стамбене зграде, односно вишестамбене зграде и породичне куће финансирани из европских структурних и инвестиционих фондова и

других инвестиционих фондова спроводе се сагласно са уговором о додјели бесповратних средстава за пројекте финансиране из европских структурних и инвестиционих фондова.

(2) Пријавилац пројекта, односно корисник бесповратних средстава за пројекте финансиране из европских структурних и других инвестиционих фондова за енергетску обнову вишестамбене зграде овлашћени је представник сувласника зграде у име и за рачун сувласника вишестамбене зграде или управник зграде у име и за рачун сувласника вишестамбене зграде.

(3) Одлуку о закључењу уговора о енергетској обнови вишестамбене зграде доносе сувласници зграде на основу натполовичне већине гласова сувласника зграде која се рачуна по сувласничким дијеловима и по броју сувласника некретнине.

(4) Корисник бесповратних средстава за пројекте финансиране из европских структурних и других инвестиционих фондова за енергетску обнову породичне куће је власник, односно сувласници породичне куће (физичко лице или лица).

(5) Уговор о додјели бесповратних средстава за пројекте финансиране из европских структурних и других инвестиционих фондова је уговор између корисника и посредничких тијела којим се утврђује највиши износ бесповратних средстава додијељен за спровођење пројекта из средстава европских структурних и других инвестиционих фондова, средстава из буџета, те други финансијски услови и услови за спровођење пројекта.

(6) Уговор о додјели бесповратних средстава за пројекте финансиране из европских структурних и инвестиционих фондова, међу осталим, садржи податак о посебном рачуну зграде за спровођење пројекта на који се уплаћују бесповратна средства.

(7) Бесповратна средства уплаћена на посебан рачун зграде за спровођење пројекта из става б овог члана изузета су од извршења.

ПОГЛАВЉЕ VIII. СТРАТЕГИЈА ОБНОВЕ ГРАЂЕВИНА

Члан 56 (Стратегија обнове грађевина)

(1) Скупштина усваја стратегију обнове грађевина чиме подржава обнову фонда зграда и других грађевина Дистрикта, стамбених и нестамбених зграда, јавних и приватних, у високоенергетски ефикасан и декарбонизовани грађевински фонд, олакшавајући економичну трансформацију постојећих зграда у зграде са скоро нултом енергијом као дио енергетског управљања.

(2) Стратегија обнове грађевина из става 1 овог члана садржи, између осталог:

- а) преглед грађевинског фонда Дистрикта на основу типологије зграде;
- б) идентификацију економичних приступа обновама релевантним за врсту зграде и климатску зону;

- c) политику и мјере за стимулацију економичне дубоке обнове зграда, укључујући поступне детаљне обнове;
- d) преглед политика и активности усмјерених на лоше изведбене сегменте грађевинског фонда Дистрикта, дилеме о фракцијским подстицајима и тржишним недостацима и преглед релевантних активности које доприносе смањењу енергетског сиромаштва;
- e) политике и акције усмјерене на све јавне зграде;
- f) фазе и вријеме реализације одговарајућих програма, пројеката и мјера из области енергетске ефикасности зграда;
- g) изворе и механизме финансирања и перспективе усмјеравања инвестиционих одлука појединаца, грађевинске индустрије и финансијских институција;
- h) процјену очекиване уштеде енергије и веће користи, попут оних које се односе на здравље, безбједност и квалитет ваздуха.

(3) Влада учествује у координационим активностима МСТЕО-а за припрему усклађене Стратегије обнове грађевина на државном нивоу, у складу са обавезама преузетим међународним споразумима. Стратегија обнове грађевина из става 1 овог члана саставни је дио Стратегије на државном нивоу.

(4) Скупштина усваја стратегију обнове грађевина из става 1 за период од десет (10) година и ажурира је сваке три године након првог објављивања.

(5) Стратегија обнове грађевина из става 1 овог члана доставља се МСТЕО-у, Стратегији обнове грађевина на државном нивоу из става 3 мјесец дана након њеног усвајања.

Члан 57

(Обрачун интегрисаних енергетских перформанси грађевине)

(1) Интегрисана енергетска перформанса зграде утврђује се на основу израчунатог утрошка енергије и мора одражавати типичну потрошњу енергије за гријање простора, хлађење простора, топлу воду за домаћинство, вентилацију, уграђену расвјету и друге техничке грађевинске системе. Изражава се нумеричким показатељем потрошње примарне енергије у kWh/(m²g) у сврху сертификавања енергетских перформанси и испуњавања минималних захтјева за енергетским перформансама.

(2) Влада доноси, на предлог Одјељења за јавне послове, правилник о енергетској ефикасности зграда и одобрава софтвер који ће се користити за примјену методологије обрачуна, односно за прорачун енергетских карактеристика зграда и грађевинских јединица, те за израду и издавање енергетских сертификата.

(3) Методологија обрачуна узима у обзир све релевантне европске стандарде усвојене и примјениве у Дистрикту у складу са обавезама из Уговора о успостављању Енергетске заједнице и:

- a) садржи обрачун годишње енергије потребне за испуњавање различитих потреба грађевине повезане с њеном типичном употребом;

- b) садржи индикатор енергетских перформанси, који илуструје израчунати радни учинак према усвојеним референтним вриједностима и нумерички индикатор примарне енергије како би се перформансе приказале на транспарентан начин;
- c) садржи модел за израчунавање оптималних трошкова за енергетске перформансе зграда, грађевинских јединица и грађевинских елемената;
- d) узима у обзир најмање сљедеће аспекте:
- 1) климатске услове у затвореном;
  - 2) унутрашња оптерећења;
  - 3) топлотну спроводивост и топлотни капацитет омотача и структуре грађевине;
  - 4) системе гријања;
  - 5) системе снабдијевања топлотом водом;
  - 6) системе климатизације;
  - 7) системе за вентилацију и филтрацију ваздуха;
  - 8) уграђене системе расвјете;
  - 9) положај и оријентацију, утицај сунца, као и климатске услове на отвореном;
  - 10) утицај пасивних мјера дизајна попут природне вентилације, сунчевог зрачења и дневног освјетљења; и
  - 11) системе обновљиве енергије;
- e) покрива минимално сљедеће класе зграда приликом процјене енергетских перформанси:
- 1) породичне куће различитих типова;
  - 2) стамбене блокове;
  - 3) канцеларије;
  - 4) образовне зграде;
  - 5) болнице;
  - 6) хотеле и ресторане;
  - 7) спортске објекте;
  - 8) зграде за veleпродајне и малопродајне услуге; и
  - 9) остале врсте зграда које троше енергију.

Члан 58

(Минимални захтјеви за енергетском ефикасношћу)

- (1) Минимални захтјеви за енергетском ефикасношћу утврђују се на основу методологије утврђене правилником из члана 57 става 2 овог закона.
- (2) Минимални захтјеви за енергетском ефикасношћу примјењују се на:
- a) све нове зграде и нове грађевинске јединице у изградњи;
  - b) зграде и грађевинске јединице које ће се реновирати у складу са ставом 4 овог члана;
  - c) различите категорије зграда;
  - d) грађевинске елементе који чине дио омотача зграде и друге елементе који имају значајан утицај на енергетске учинке када пролазе кроз велику обнову.
- (3) Минимални захтјеви за енергетском ефикасношћу биће постављени тако да се постигну оптимални трошкови дефинисани на основу методологије за израчунавање интегрисане енергетске ефикасности грађевина.

(4) Минимални захтјеви за енергетском ефикасношћу за зграде и грађевинске јединице на којима се спроводи већа обнова не примјењују се ако примјена тих захтјева није технички или оперативно изводљива и економски оправдана током животног вијека зграде.

(5) Правилником из члана 57 става 2 се и системске захтјеве у погледу укупних енергетских својстава, правилне изградње и одговарајућег димензионирања, подешавања и контроле техничких грађевинских система у постојећим зградама. За нове, замјенске и надограђене техничке грађевинске системе постављају се системски захтјеви и примјењују се у мјери у којој су технички, економски и функционално изводљиви.

(6) Минималне потребе за енергетским учинком преиспитују се у редовним интервалима, који не смију бити дужи од пет година, а по потреби се ажурирају како би се увидио технички напредак у грађевинском сектору.

(7) Након ступања на снагу овог закона и прописа донесених на основу овог закона, све нове зграде и грађевинске јединице треба да испуњавају прописане минималне захтјеве за енергетску ефикасност.

Члан 59

(Коришћење високоефикасних алтернативних система)

(1) Приликом пројектовања нове зграде или када се на згради спроводи детаљна обнова, пројектанти или инвеститори морају оцијенити могућу употребу сљедећих високоефикасних алтернативних система:

- a) децентрализовани системи напајања енергијом који користе обновљиве изворе енергије;
- b) системи који користе когенерацију, комбиновану топлотну и електричну енергију или механичку енергију;
- c) системи који користе топлотне пумпе; и
- d) даљински или блоковски системи гријања и хлађења, посебно они који користе обновљиве изворе енергије и који се напајају из централног извора енергије, који се користе за више зграда или локација.

(2) Приликом процјене коришћења високоефикасног алтернативног система прописаног ставом 1 овог члана, подносилац захтјева за грађевинску дозволу процјењује и узима у обзир релевантну техничку, еколошку и економску изводљивост.

(3) Докази о евалуацији ових алтернативних мјера морају се приложити грађевинским документима који се подnose уз захтјев за издавање грађевинске дозволе, а уколико је потреба за гријањем или хлађењем очигледно веома мала да би једна од наведених опција из става 1 била одржива, наведено треба навести у захтјеву.

Члан 60 **(Грађевине скоро нулте енергије)**

(1) Одјелење за просторно планирање и имовинско-правне послове припрема план за повећање броја грађевина скоро нулте енергије у Дистрикту.

(2) План из става 1 посебно укључује:

- a) детаљну дефиницију грађевине скоро нулте енергије, у контексту Дистрикта, с референцом на нумерички показатељ употребе примарне енергије (у kWh/m² годишње);
- b) циљани датум до кога би све нове зграде које заузимају и којима управља Дистрикт требало да испуњавају захтјеве дефиниције из тачке а) овог става;
- c) циљани датум до којег све нове зграде треба да испуне захтјеве дефиниције из тачке а) овог става;
- d) посредне циљеве за побољшање перформанси нових зграда и постојећег грађевинског фонда;
- e) различите циљеве зависно од категорије зграде;
- f) информације о додатним политикама и финансијским или другим мјерама потребним за постизање ових циљева.

(3) Релевантни дијелови плана из става 2 морају бити одражавани у Просторном плану Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Члан 61 **(Израда енергетских сертификата за стамбене зграде и друге грађевине)**

(1) Сертификат о енергетској ефикасности обавезан је у поступку енергетског сертификавања грађевина у сљедећим случајевима:

- a) када се грађевина први пут гради, обнавља или реконструише;
- b) за грађевине које се продају или дају у закуп;
- c) за дијелове зграда које се продају или дају у закуп;
- d) ако енергетски сертификат захтијева станар или власник.

(2) Када се грађевине или грађевинске јединице граде, продају или дају у закуп, ЕРС се мора презентовати будућем закупцу или купцу, односно предати новом станару или купцу.

(3) Енергетски сертификат вриједи десет (10) година од тренутка издавања или до рушења, обнове или реконструкције предметне зграде.

(4) За зграде са укупном корисном површином већом од 250 м² које заузима јавни субјекат, а које, ради природе посла који обављају, јавност често посјећује, енергетски сертификат мора бити истакнут на видљивом мјесту и јасно доступан јавности.

Члан 62 **(Енергетски сертификат за зграде и друге грађевине)**

(1) Енергетски сертификат издат у складу са одредбама овог члана мора садржавати следеће:

- a) израчунати годишњи интегрисани енергетски учинак за грађевину;
- b) израчунати индикатор енергетске ефикасности (EPI) за грађевину;
- c) нумерички показатељ примарне енергије за грађевину;
- d) опште карактеристике зграде, укључујући годину изградње;
- e) информације о овлашћеном тијелу које је припремило енергетски сертификат о енергетској ефикасности грађевине (EPC) и/или тијелу које га је издало;
- f) референтне вриједности;
- g) препоруке за оптимално или економично побољшање:
  - 1) техничких грађевинских система;
  - 2) грађевинских елемената; и
  - 3) назнака гдје се могу пронаћи детаљније информације;
- h) информације о корацима које треба предузети за спровођење препорука;
- i) референцу на методологију израчуна и верзију одобреног софтвера; и
- j) датум издавања и регистарски број.

(2) Енергетски сертификат о енергетској ефикасности за грађевину издаје овлашћена институција са списка утврђеног од стране Владе.

(3) Захтјеве и поступке за енергетску ефикасност грађевина, врсту, узорак и садржај енергетског сертификата, контролу и вођење регистра сертификата те оспособљавање и сертификавање стручњака EPC, утврђује правилник из члана 57 става 2 овог закона.

Члан 63

(Преглед система гријања и климатизације у грађевинама)

(1) По ступању на снагу овог закона вршиће се преглед система гријања и климатизације у зградама следећих капацитета:

- a) за системе гријања с котловима ефикасне називне снаге за гријање простора веће од 20 kW;
- b) за климатизационе уређаје са ефективном називном снагом већом од 12 kW.

(2) Преглед ће обухватити све доступне дијелове система, укључујући системе гријања, генератор топлоте, регулациони систем и циркулациону пумпу (пумпе).

(3) Преглед ће укључити процјену ефикасности и величине система у односу на потребе гријања или хлађења грађевине.

(4) За све прегледе саставља се извјештај о спроведеном прегледу, који укључује:

- a) резултате процјене ефикасности и величине система у односу на потребе гријања или хлађења грађевине;
- b) препоруке за побољшање енергетске ефикасности тестираног система, ако су одговарајуће мјере исплативе у смислу планираног животног вијека грађевине.

(5) Извјештај из става 4 мора се предати власнику или станару зграде и бити наведен у било којем енергетском сертификату уколико је грађевина или грађевинска јединица подвргнута енергетском сертификавању.

(6) Влада на предлог надлежног одјељења доноси правилник о прегледу система гријања и климатизације који укључује поступке, интервале између прегледа који се могу разликовати зависно од врсте система и коришћеног горива и по потреби се може повећати, ако постоји електронски систем за праћење и надзор, те лица овлашћена за спровођење прегледа.

(7) Правилник из става 6 овог члана укључује контролу и вођење регистра извјештаја о спроведеном прегледу, а може укључивати и употребу алтернативних мјера за цијели или дио распона система гријања и климатизације, које се, између осталог, могу састојати од пружања савјета и смјерница корисницима на побољшању енергетских карактеристика њиховог система гријања или климатизације.

(8) Ако се одаберу алтернативне мјере, извјештај мора припремити надлежно одјељење и доставити га МСТЕО-у сваке три године од њихове имплементације, који:

- a) показује да је учинак уштеде енергије једнак или већи од досадашњих мјера;
- b) укључује квантификоване доказе или пројекције као подршку доказима попут процјене учинка предложених мјера.

(9) Секретаријат Енергетске заједнице или МСТЕО може да тражи додатне информације у вези са захтјевима и еквивалентношћу мјера и Влада ће доставити тражене информације.

Члан 64 **(Обавезе власника зграде)**

Власник зграде, односно правно или физичко лице регистровано као власник одговарајуће зграде или грађевинске јединице у одговарајућим јавним књигама, у случајевима прописаним овим законом, дужан је:

- a) да изврши енергетско сертификавање за цијелу зграду или за грађевинске јединице сагласно са одредбама овог закона;
- b) да наручи преглед система гријања и климатизације, ако је примјенљиво;
- c) да обезбиједи да зграда након већег реновирања удовољава минималним захтјевима за енергетским перформансама у односу на зграду, грађевинску јединицу и елементе;
- d) да огласи класу енергетских перформанси и пружи потпуну енергетску потврду и, по потреби, извјештаје о прегледу потенцијалним купцима и закупцима, ако је према овом закону зграда или грађевинска јединица требало да буде сертификована или систем гријања и хлађења прегледан.

Члан 65 **(Изузеци од примјене овог закона)**

Одредбе овог закона не примјењују се на:

- a) грађевине заштићене као дио одређеног окружења или због њиховог посебног архитектонског или историјског значаја, у мјери у којој би испуњавање одређених минималних захтјева за енергетским перформансама промијенило њихов карактер или изглед, што је неприхватљиво;
- b) грађевине које се користе као мјеста за богослужење и вјерске активности;
- c) привремене зграде с предвиђеним трајањем од двије године или мање, индустријске локације, радионице, нестамбене пољопривредне зграде с ниском потрошњом енергије и нестамбене пољопривредне зграде које користи сектор обухваћен секторским споразумом о енергетским перформансама;
- d) стамбене грађевине које се користе или су намијењене коришћењу мање од четири мјесеца унутар године или, алтернативно, за ограничено годишње коришћење и са очекиваном потрошњом енергије мањом од 25% од онога што би био израчун цјелогодишње употребе; и
- e) самосталне грађевине укупне корисне површине мање од 50 м².

ПОГЛАВЉЕ IX. ЕНЕРГЕТСКО ОЗНАЧАВАЊЕ И ЕКО-ДИЗАЈН ЕНЕРГЕТСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 66

(Енергетско означавање производа који се односе на енергију)

- (1) Како би купци могли изабрати ефикасније производе и смањити њихову потрошњу енергије, Влада доноси правилник о енергетском означавању производа који се односе на енергију и који се налазе на тржишту или су стављени у употребу на подручју Дистрикта.
- (2) Правилник из става 1 овог члана предлаже надлежно одјељење, уз претходно прибављено мишљење Комисије.
- (3) Правилник из става 1 овог члана садржи и посебни технички пропис који детаљније дефинише захтјеве за одређене класе производа, укључујући:
  - a) дефиницију специфичне групе производа која спада под дефиницију производа који се односи на енергију, који ће бити обухваћени детаљним захтјевима за означавање;
  - b) класу производа по скали од А до Г;
  - c) тражени садржај и формат који се односи на информативни лист о производу, и техничку документацију;
  - d) метод мјерења и обрачуна који ће се користити за одређивање ознака и информација и информативног листа о производу;
  - e) према потреби, коришћење других ресурса и додатних информација које се тичу производа;
  - f) мјесто на којем ће се ознака приказати и, према потреби, електронска средства за означавање производа или начин на који ознака и информативни лист о производу морају бити доступни у случају продаје на даљину;
  - g) према потреби, разлике у енергетским перформансама у различитим климатским регијама.
- (4) За производе обухваћене техничким прописом из става 2 овог члана, добављачи и трговци не смију давати или приказивати друге етикете, ознаке, симболе или натписе који нису у складу са захтјевима овог прописа.

(5) Добављачи производа обухваћених техничким прописом из става 2 овог члана:

- a) дужни су да доставе штампане ознаке, укључујући поново подешене наљепнице и информативне листове производа у складу с техничким прописом из става 2 овог члана, те их одмах бесплатно доставе трговцу, а у сваком случају у року од пет радних дана након захтјева продавца;
- b) одговорни су за тачност ознака и информативних листова које испоручују;
- c) морају доставити техничку документацију и на захтјев надлежног инспектора послати електронску верзију документације на преглед.

(6) Продавци производа обухваћених техничким прописом из става 2 овог члана дужни су:

- a) да на ознаци на видљив и читљив начин прикажу етикету производа;
- b) да ставе на располагање информативни лист у брошури производа или другој литератури која прати производе када се продају крајњим корисницима;
- c) да у складу с релевантним актима упуте на класу енергетске ефикасности производа и распон класа ефикасности доступних на ознаци у визуелним огласима или техничком промотивном материјалу за одређени модел.

(7) Добављачи и трговци дужни су да сарађују с тржишном инспекцијом у Дистрикту као тијелом за надзор тржишта и дужни су да одмах предузму мјере за случај непоштовања одредаба овог члана, на властиту иницијативу или на захтјев инспекције.

Члан 67

(Захтјеви за еко-дизајн производа који се односе на енергију)

(1) Енергетски производи могу се ставити на тржиште и/или ставити у употребу само ако:

- a) удовољавају техничким захтјевима за еко-дизајн одређене групе производа који се односе на енергију;
- b) је одређена група производа обиљежена у складу са захтјевима за означавањем прописаним чланом 66 и релевантним техничким прописима.

(2) Правилником из члана 66 става 1 овог закона, Влада на предлог Комисије, припремљен од стране надлежног одјељења, поставља и оквир за еко-дизајн производа који се односе на енергију.

(3) Правилник из става 2 овог члана садржи и посебан технички пропис који детаљније дефинише захтјеве за еко-дизајн за одређене групе производа.

(4) Инспекцијски надзор над испуњењем услова за еко-дизајн спроводи тржишна инспекција у Дистрикту као тијело за надзор тржишта.

ПОГЛАВЉЕ X. ФИНАНСИРАЊЕ И ДРУГИ МЕХАНИЗМИ ПОДРШКЕ МЈЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Члан 68

(Доступност информација о лиценцирању и сертификавању)

(1) Како би се обезбиједило да су информације о лиценцирању и сертификавању доступне за пружаоце као и кориснике енергетских прегледа, енергетске менаџере и

енергетске савјетнике и информације о прегледима система за гријање и климатизацију, Влада ће предвидјети одговарајуће програме и мјере Акционим планом из члана 2 овог закона.

(2) Информације из става 1 обезбјеђују транспарентност за потрошаче, поуздане су и доприносе циљевима енергетске ефикасности.

(3) Влада јавно објављује на службеној интернет-страници информације из става 1 овог члана и сарађује са образовним установама и државним властима на имплементацији, поређењу и признавању лиценци и сертификата.

Члан 69 **(Финансирање ефикасног коришћења енергије)**

(1) Предмет финансирања у спровођењу циљева енергетске ефикасности представља финансирање мјера ефикасног коришћења енергије као и других активности које се финансирају, односно суфинансирају у складу са овим законом.

(2) Мјере из става 1 овог члана јесу активности и послови који се односе нарочито на:

- a) примјену мјера с циљем ефикасног коришћења енергије у секторима производње, дистрибуције и потрошње енергије;
- b) подстицање развоја енергетског менаџмента;
- c) промовисање и спровођење енергетских прегледа објеката/зграда производних погона и услуга;
- d) подстицање развоја енергетских услуга на тржишту;
- e) подстицање производње електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за властите потребе;
- f) подстицање свијести о значају и ефектима спровођења мјера енергетске ефикасности; и
- g) остале активности које за циљ имају ефикасније коришћење енергије.

(3) Влада ће, мјерама из своје надлежности, олакшати финансирање и техничку подршку или коришћење постојећих мјера за побољшање енергетске ефикасности из других извора, како би се максимирале предности више токова финансирања у складу са овим законом.

(4) О финансијској подршци за имплементацију алтернативних мјера обавјештава се Савјет за државну помоћ и процјењује у складу с прописима о државној помоћи.

(5) Влада повезује финансијске мјере за побољшање енергетске ефикасности у обнови грађевина с циљаним или оствареним уштедама енергије утврђеним са једним или више сљедећих критеријума:

- a) стандардне вриједности за обрачун уштеде енергије у грађевинама;
- b) побољшања постигнута обновом, поредећи енергетске сертификате издате прије и након обнове; и
- c) резултат енергетских прегледа.

Члан 70 **(Информисање о енергетској ефикасности домаћинстава)**

(1) Надлежно одјељење, уз учешће других јавних и приватних учесника, објављује информације и спроводи активности подизања свијести ради информисања грађана и

домаћинстава у Дистрикту о предностима и практичности предузимања мјера за побољшање енергетске ефикасности.

(2) Надлежно одјељење је дужно и овлашћено за:

- a) објављивање транспарентних и широко дистрибуираних информација о доступним механизмима финансирања енергетске ефикасности и одговарајућим правним оквиром, свим релевантним учесницима на тржишту, као што су потрошачи енергије, грађевинске компаније, монтери грађевинских елемената, архитекте, инжењери, енергетски стручњаци и други;
- b) размјену и ширење информација о најбољим праксама за побољшање енергетске ефикасности и примјерених пројеката енергетске ефикасности;
- c) подстицање пружања информација банкама, зајмодавцима и другим финансијским институцијама о могућностима учествовања, укључујући стварање јавно-приватних партнерстава, у финансирању мјера за побољшање енергетске ефикасности.

(3) Тржишни оператори имају обавезу да потрошачима енергије дају одговарајуће и циљане информације и савјете о енергетској ефикасности, на њихов захтјев.

(4) С циљем транспарентности и континуираног праћења и управљања енергијом, посебно у јавном сектору и великим предузећима, као и успешне имплементације законодавства и извјештавања о постигнутим уштедама енергије, Влада ће, уз подршку и предлоге Комисије и надлежног одјељења обезбиједити да се на службеној интернет-страници Владе налазе све релевантне информације везане за енергетску ефикасност.

(5) Информисање заинтересованих страна спроводи се путем интернет-странице Владе, а њиме управља надлежно одјељење.

(6) Информације предвиђене овим чланом обухватају:

- a) правни, финансијски и стратешки оквир: закони и подзаконски акти о енергетској ефикасности, акциони и оперативни планови, стратегије, доступни механизми за финансирање енергетске ефикасности, смјернице и извјештаји;
- b) регистар ЕРС, енергетски прегледи и извјештаји о инспекцијама, као и листа лиценцираних енергетских менаџера и енергетских савјетника;
- c) постигнута уштеда енергије: информације о спроведеним мјерама енергетске ефикасности и оствареним уштедама које се редовно уносе и користе као платформа за праћење и провјеру уштеде енергије и извјештавања;
- d) управљање потрошњом енергије: подаци о потрошњи енергије који се уносе мјесечно у сврху управљања, анализе и извјештавања о потрошњи енергије.

(7) Информације, у складу са ставом 6 овог члана, дају тијела јавног сектора, велики потрошачи, дистрибутери енергије, оператор дистрибутивног система, добављачи и мали добављачи, добављачи енергетских услуга и други.

Члан 71

(Средства за финансирање и суфинансирање мјера енергетске ефикасности)

(1) Средства за финансирање мјера енергетске ефикасности за обвезнике система као и подстицање енергетске ефикасности код грађана обезбјеђују се из средстава која се уплаћују на посебан рачун који отвара и држи Дирекција за финансије Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно револвинг рачун енергетске ефикасности, и то из:

- a) буџета Дистрикта из којег се за мјере енергетске ефикасности на годишњем нивоу издваја и уплаћује на револвинг рачун за енергетску ефикасност најмање 0,25% укупног предвиђеног годишњег прихода;
- b) средстава остварених уштеда буџетских корисника након енергетске санације јавних зграда које обрачунава и уплаћује на револвинг рачун Дирекција за финансије Дистрикта током три године након остварене уштеде;
- c) фондова Европске уније те других међународних и домаћих финансијских инструмената;
- d) донација, поклона, прилога, помоћи и слично; и
- e) других извора у складу са законом.

(2) Уштеде из става 1 тачке b) овог члана рачунају се и уплаћују одмах након остварене уштеде уколико је у конкретну мјеру енергетске ефикасности инвестирано с револвинг рачуна.

(3) Уштеде из става 1 тачке b) овог члана рачунају се и уплаћују након исплате инвестиције, односно упоредо са исплатом инвестиције, у зависности од садржаја уговора о енергетској услузи, на начин како се предвиђа учешће у инвестицији, уколико је у конкретну мјеру енергетске ефикасности дијелом инвестирано из буџетских средстава директно.

(4) Мјере енергетске ефикасности које су у потпуности финансиране из буџета Дистрикта не производе обавезу обрачуна и уплате евентуалних уштеда на револвинг рачун.

(5) Финансијска и друга средства предвиђена овим чланом могу се користити искључиво у сврху финансирања, односно суфинансирања мјера енергетске ефикасности.

(6) Влада ће промовисати активности свих одјељења за израду пројеката енергетске ефикасности и аплицирање са истима за ИПА фондове и друге финансијске инструменте/фондове.

Члан 72

(Управљање средствима за финансирање и суфинансирање мјера енергетске ефикасности)

Управљање те обављање стручних и административних послова који се односе на финансирање послова ефикасног коришћења енергије из члана 71 става 1 овог закона и примјене мјера енергетске ефикасности дужност су надлежног одјељења.

Члан 73

(Управљање средствима за суфинансирање мјера енергетске ефикасности вишестамбених зграда и других приватних објеката)

(1) Влада ће, на предлог надлежног одјељења, посебном одлуком утврдити висину и начин учешћа у суфинансирању мјера енергетске ефикасности вишестамбених зграда и других приватних објеката, као и начин и поступак утврђивања приоритета те критеријума за одабир мјера, односно пројеката који ће се суфинансирати.

(2) Одлука из става 1 овог члана ревидираће се једном годишње.

(3) Надлежно одјељење ће приликом израде годишњег буџетског захтјева планирати и одговарајућа средства за сврху предвиђену ставом 1 овог члана.

ПОГЛАВЉЕ XI. НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА

Члан 74

(Надзор над спровођењем Закона)

- (1) Одјелења која су надлежна за енергетску ефикасност и грађење врше надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона.
- (2) Одјелења надлежна за енергетску ефикасност и грађење и надлежни инспекторат врше надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона који се односе на енергетске перформансе грађевина.
- (3) ДЕРК, у оквиру својих надлежности, надгледа имплементацију захтјева за енергетском ефикасношћу у преносу, дистрибуцији и снабдијевању електричном енергијом и координира у вези са управљањем системом обавеза енергетске ефикасности.
- (4) Тржишна инспекција врши надзор у вези с примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона који се тичу енергетског означавања и еко-дизајна производа који се односе на енергију.

ДИО ТРЕЋИ – ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице које не достави податке, односно у информациони систем не унесе податке о потрошњи енергије и воде (члан 37 став 2).
- (2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице правног лица новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 76

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај дистрибутер енергије правно лице ако не доставља једном мјесечно податке о мјерењу и потрошњи енергије у јавном сектору у информациони систем за управљање енергијом (члан 70 ставови 6 и 7 овог закона).
- (2) За прекршај из става 1 овога члана казниће се и одговорно лице дистрибутера енергије новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 77

(1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај велико предузеће ако не изради енергетски преглед за велико предузеће (члан 26 овог закона).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице великог предузећа новчаном казном у износу од 1.000,00 до 3.000,00 КМ.

Члан 78

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу јавног сектора ако:

- а) не уноси редовно у информациони систем податке о управљању енергијом (члан 19 став 2 овог закона);
- б) не достави информације о оствареним уштедама енергије у систем за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије (члан 70 став 7 овог закона).

Члан 79

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај одговорно лице пружаоца енергетске услуге као и одговорно лице наручиоца енергетске услуге ако не достави информације о оствареним уштедама енергије у систем за праћење, мјерење и верификацију уштеда енергије (члан 70 ставови 6 и 7 овог закона).

Члан 80

(1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако супротно одредбама члана 66 става 1 овог закона стави на тржиште или на располагање на тржишту производ повезан са енергијом који није сагласан прописаном овим законом и подзаконским актима; не испуни захтјеве у односу на означавање производа повезаних са енергијом и пружање стандардизованих информација о том производу у погледу енергетске ефикасности, потрошње енергије и других ресурса производа током употребе те додатних информација о тим производима; или стави на тржиште или на располагање на тржишту производ повезан са енергијом који није у складу са захтјевима прописаним за еко-дизајн производа или ако њихова сагласност није утврђена у прописаном поступку или ако нису означени у складу с прописом који се односи на ту групу производа.

(2) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако супротно одредбама члана 66 става 4 овог закона не поступи у складу са захтјевом тржишног инспектора, односно противно извршној одлуци тржишног инспектора, настави да ставља на тржиште или на располагање на тржишту неусклађен производ или не повуче с тржишта неусклађен производ или не обезбиједи повраћај таквог производа од крајњих корисника.

(3) За прекршаје из ставова 1 и 2 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000,00 до 3.000,00 КМ.

(4) За прекршаје из ставова 1 и 2 овог члана које је починило у вези са обављањем свог заната или самосталне дјелатности казниће се и физичко лице занатлија и лице које обавља другу самосталну дјелатност новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 1.000,00 КМ.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 81 (Подзаконски акти)

(1) Влада ће донијети правилнике предвиђене одредбама члана 26 става 2, члана 34 става 4, члана 37 става 3, члана 41 става 4, члана 48 става 9, члана 57 става 2, члана 63 става 6 и члана 66 става 1 најкасније шест мјесеци од ступања на снагу овог закона.

(2) Друге подзаконске акте предвиђене овим законом Влада ће донијети без одлагања након усвајања правилника из става 1 овог члана, а најкасније у року од шездесет (60) дана по усвајању правилника из става 1 овог члана.

Члан 82 (Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Број: 01-02-3311/22
Брчко, 14. јула 2022. године

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
Мр сц. Сениша Милић